

Z centralnych władz rządowych.**Konferencja z posłami żydowskimi w ministerstwie skarbu.**

Warszawa (tel. M.). U ministra skarbu Steczkowskiego odbyła się konferencja z udziałem posłów żydowskich: Gruenbauma, Hartglaasa, Farbsteina i Halperna. Minister Steczkowski oświadczył zebrany, że zwołał konferencję w celu zapoznania się z życzeniami polityków żydowskich w sprawach, dotyczących jego resortu. Konferencja miała charakter ściśle poufny.

Marynarka handlowa w resorcie ministerstwa handlu.

Warszawa (tel. M.). Jak słyhać, sprawy, dotyczące marynarki handlowej, które dotąd należały do rozmaitych organów administracji, głównie jednak do departamentu spraw morskich, skoncentrowane zostaną w ministerstwie handlu i przemysłu. Projekt ustawy odnośnie przesłano przez rząd komisji morskiej.

Rada kolejowa.

Warszawa (PAT). Na mocy uchwały rady ministrów została powołana do życia tymczasowa rada kolejowa, jako organ doradczy ministerstwa kolei. Radzie przewodniczyć ma minister kolei, w razie przeszkody wiceminister.

Kuratoria oświatowe.

Warszawa (tel. M.). Ministerjum oświaty, oprócz kuratorium oświatowego, które utworzone zostało w Poznaniu, zamierza utworzyć także samo kuratorium we Lwowie dla Małopolski. Poza tem istnieje zamiar utworzenia szeregu kuratoriów w innych większych miastach wojewódzkich.

Sądowictwo na kresach wschodnich.

Warszawa (PAT). „Naród“ donosi, że minister sprawiedliwości uda się w sobotę do Lucka, dla zaznajomienia się z organizacją sądownictwa na kresach wschodnich.

Porządek dzienny najbliższego posiedzenia Sejmu.

Warszawa (PAT). Biuro sejmowe ogłasza następujący porządek dzienny dwusetnego posiedzenia Sejmu w dniu 18 b. m. o godzinie 4 po południu: 1) pierwsze czytanie ustawy: a) o podwyższeniu kosztów sądowych i opłat notaryuszów, adwokatów i komorników sądowych byłej dzielnicy pruskiej; b) w przedmiocie zmiany ustawy o opłatach świadków i znawców byłej dzielnicy pruskiej; c) o podwyższeniu opłat pisarskich w postępowaniu przed sądami przemysłowymi i kosztów w przymusowym postępowaniu administracyjnym. 2) Pierwsze czytanie ustawy o zmianie stawek pieniężnych, obowiązujących w byłej dzielnicy austriackiej w ustawach sądowych. 3) Pierwsze czytanie ustawy w przedmiocie poddania sądem dorocznym spraw o przestępstwa z chęci zysku, popełnione przez wojskowych. 4) Pierwsze czytanie ustawy, normującej stosunki służbowe urzędników wojskowych, zgłaszających się do służby w linii. 5) Pierwsze czytanie ustawy o budowie linii kolejowych Kokoszki—Kock lub Kokoszki—Gdynia. 6) Pierwsze czytanie ustawy o władzach mary-

narki rządowej. 7) Sprawozdanie komisji przemysłowo-handlowej w przedmiocie projektu ustawy o organizacji giełd w Polsce. 8) Sprawozdanie komisji budowy kraju o wniosku p. sła Bardla w sprawie zmiany ustawy z dnia 16 lipca 1919 roku o pomocy państwowej na odbudowę gospodarstw zniszczonych albo uszkodzonych wskutek wojny. 9) Sprawozdanie komisji ochrony pracy o przedłożeniu rządowemu w przedmiocie zmiany w brzmieniu artykułu 67 ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. o załatwianiu zatargów zbiorowych między pracodawcami a pracownikami rolnymi. 10) Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku p. sła Pjechoty i tow. w sprawie pierwszeństwa dla byłych wojskowych przy obsadzaniu posad w służbie państwowej, jako też wydawaniu koncesyj i pozwoleń na handel monopolami państwowymi. 11) Sprawozdanie komisji przemysłowo-handlowej w przedmiocie wniosku nagłego p. sła Waszkiewicza i tow. z Narodowej Partii Robotniczej w sprawie kryzysu w przemyśle włókienniczym w okręgu łódzkim.

Konsylium lekarskie bada stan zdrowia Nacz. Państwa.

Warszawa (tel. M.). Wczorajsza podróż Naczelnika Państwa ze Spawy do Warszawy wpłynęła ujemnie na stan jego zdrowia. Na razie Naczelnik czuł się dobrze i mógł nawet zająć się sprawami państwowymi, jednakże późnym wieczorem zaczęło się przejawiać silne wyczerpanie, które w ciągu nocy nie tylko nie ustępowało, lecz powiększało się stale. Lekarz przybyły Naczelnika zaniepokojony tymi objawami, postanowił zwołać konsylium specjalistów lekarzy.

Warszawa (PAT). Naczelnik Państwa powrócił wczoraj po południu samochodem do Warszawy.

Sprawa podróży Nacz. Państwa do Paryża.

Warszawa (tel. M.). Przesilenie gabinetowe we Francji wytworzyło sytuację, która musi wpłynąć na zatamowanie prac, związanych z przygotowaniem do podróży Naczelnika Państwa do Paryża. Wątpliwem jest jednak, aby w programie podróży mogły zająć w związku z

Stan zdrowia Nacz. Państwa nie budzi obaw.

(PAT) Warszawa, 14 stycznia.

Komunikują nam, że stan zdrowia Naczelnika państwa nie budzi żadnych obaw. Na konsylium, odbytem wczoraj w Belwederze, złożonem z prof. dra Rzędkowskiego, pułkownika dra Rudzkiego i lekarza domowego pułkownika dra Piestrzyńskiego, stwierdzono ogólne wyczerpanie i osłabienie działalności serca jako następstwa przebytej przed dwoma tygodniami silnej grypy. Lekarze spodziewają się, że w przeciągu tygodnia będzie mógł Naczelnik państwa wrócić do normalnych zajęć.

tem jakiegokolwiek poważniejsze zmiany. Sprawy komplikuje raczej stan zdrowia Naczelnika Państwa. Zachodzi nawet obawa konieczności zastosowania dłuższej kuracji, a wówczas podróż uległaby znacznemu opóźnieniu.

Sprzedaż warsztatów kolejowych w Tarnowie Polakom ameryk.

Warszawa (tel. M.). Jak się dowiaduje, w ministerstwie kolei odbyła się fachowa konferencja, poświęcona sprawie sprzedaży warsztatów kolejowych w Tarnowie konsorcjum, złożone-

mu z Polaków amerykańskich, pochodzących z Małopolski. Konferencja oświadczyła się w zasadzie za sprzedaż warsztatów. Decyzję tę powinna należeć z wielkiem zadowoleniem. Obecne

Gumy i szlauchy automobilowe GOODRICH

oryginalne amerykańskie, do nabycia w większych ilościach, tranzito

Gdańsk, Wiedeń i Tryest.

Generalny zastępca

przyjmuje interesentów w Krakowie, Grand-Hotel, pokój Nr. 10 w piątek i w sobotę, dnia 14 i 15 b. m. od godziny 2—5 popołudniu.

stosunki panujące w warsztatach kolejowych czynią te zakłady nie tylko przedsiębiorstwem deficytowem, ale stosunki te odbijają się również fatalnie na stanie komunikacji w państwie Lenistwo i demoralizacja, które się rozwiłmożniły w tych warsztatach kolejowych, doprowadziły do tego, że ilość remontowanych wagonów staje się z dnia na dzień mniejszą. Temu zaradzić potrafi jedynie oddanie warsztatów w ręce konsorcjum prywatnego.

Protest przeciwko sfalszowaniu plebiscytu na Mazurach.

Warszawa (tel. M.). Włec w Sempolowie na Pomorzu zaprotestował przeciwko sfalszowaniu plebiscytu na Warmii i na Mazurach. Odcięcie rdzennie polskich miast Złotowa, Zakrzewa, Włocławca i innych od Polski jest dotkliwą krzywdą.

Pomorze przeciw separatyzmowi.

Warszawa (tel. M.). Prasa warszawska nosiła pogłoskę o przygotowywaniu przez pewne sferę poznańskie silnego ruchu separatystycznego. Owe dążności separatystyczne napotykały jedynie na Pomorzu na silne przeszkody.

Aresztowania na Łemkowszczyźnie.

Lwów. (East Express) „Wola Narodu“ donosi, że na Łemkowszczyźnie władze aresztowały działaczy moskalofilijskich za ich szkodliwe dla Państwa Polskiego agitacje. Aresztowanych odstawiono do Nowego Sącza. Żandarmerya poszukuje redaktora Hładika.

Sprawa misji do Kowna.

Warszawa (PAT). W uzupełnieniu wiadomości, podanych wczoraj o wyjeździe do Wilna i Kowna misji konsultacyjnej, ministerstwo spraw zagranicznych komunikuje, że pułkownik Dowojna-Sokołub oraz hr. Tyszkiewicz i Gwiazdowski towarzyszyli tej misji tylko w celu pożegnania jej w imieniu naczelnego dowództwa i ministerstwa spraw zagranicznych. Natomiast nie było mowy o ich wyjeździe do Wilna i Kowna.

Sprawa sowieckich odszkodowań dla Polski.

Rewel (Orient). Omawiając sprawę żądanych przez Polskę odszkodowań, gazeta „Izwestija“ twierdzi, że postępy polskie sięgają daleko poza warunki umowy rozejmowej. Polska żąda odszkodowań za wszelką własność, bez względu na narodowość obywateli, dobrowolnie lub przymusowo wywiezionych z polskich terytoriów w czasie od 1 sierpnia 1914.

Prace podkomisji funduszowej.

Ryga. (East Express) W czwartek rozpoczął pracę podkomisja funduszowa. Zadaniem jej jest ustalenie jakie fundusze i kapitały o znaczeniu socyalnem podlegają zwrotowi państwu polskiemu przez Rosję. Chodzi w pierwszym rzędzie o kapitały kościelne, stypendyalne, naukowe oraz instytucyj społecznych.

Posiedzenie rady wojewódzkiej w Lublinie.

Lublin. (PAT) W dniach 17, 18 i 19 bm. odbędzie się w Lublinie posiedzenie Rady wojewódzkiej. Na otwarcie Rady spodziewane jest przybycie prezydenta ministrów. W dniu otwarcia Rady wojewódzkiej odbędzie się galowe przedstawienie z udziałem artysty Solskiego.

Adresowanie listów i posyłek do żołnierzy w polu.

Warszawa. (PAT) Centralny zarząd poczt polowych naczelnego dowództwa wojsk polskich, przypomina, że listy i przesyłki dla żołnierzy armii w polu adresować należy wyraźnie i przejrzysto. Adres danej przesyłki i listów powinien zawierać imię i nazwisko, numer pułku, piechoty, jazdy czy artylerii, nr. kompani, szwadronu, baterii, nr. poczty polowej. Poza tym nie należy zamieszczać żadnych innych szczegółów, jak nazwy miejscowości, koszar, tytułu pułku itp. Powoduje to bowiem częste omyłki, spóźnienia i trudności w segregacji przesyłek do armii w polu. Zwraca się w szczególności na to uwagę, że opuszczenie numeru poczty polowej i numeru pułku w adresie powoduje bezwarunkową niedoręczalność przesyłki, ponieważ poszukiwanie w armii za poszczególnymi nazwiskami adresatów, choćby oficerów, bez bliższego określenia służbowego przydziału tychże, jest wykluczone i niemożliwe.

Dla uchodźców rosyjskich w Polsce.

Warszawa. (PAT) Wczoraj prezydium towarzystwa polsko-rosyjskiego w osobach prof. Leona Petrażyckiego, ks. Okołówki i adwokata Michalskiego udało się do ministra pracy i opieki społecznej p. Peplowskiego, prosząc go w imieniu towarzystwa o okazanie pomocy uchodźcom rosyjskim w Polsce. P. Peplowski przyjął deputację bardzo życzliwie i obiecał jej poparcie.

Gen. Pawlenko opuścił Warszawę.

Warszawa. (Tel. M.) Generał Omelianowicz Pawlenko, który bawił kilka dni w Warszawie, powrócił do miejsca swego internowania.

Groźny stan zdrowia Lenina.

Paryż. (East Express) Agencja „Russ Union” dowiadyuje się z Moskwy przez Helsingfors, że stan zdrowia Lenina budzi wielkie zaniepokojenie w stolicy sowieckiej. „Prawda” donosi jedynie, że na ostatnim posiedzeniu rady komisarzy ludowych przewodniczył Trocki, wobec nieobecności Lenina.

Praga. (PAT) „Narodni Demokraci” donosi z Berlina, że z Moskwy nadeszło doniesienie, jakoby Lenin umarł. Przed kilku dniami powołano telefonicznie do Moskwy dwóch znanych niemieckich chirurgów, aby przeprowadzili operację u pewnego wybitnego członka rządu rosyjskiego. Rząd moskiewski nie powiadomił jednakże, o kogo chodziło wówczas. Również z Paryża nadchodzą wieści o zgonie przywódcy bolszewickiego Karpowa. Pod pseudonimem tym ukrywał się dłuższy czas Lenin. Wobec tych doniesień w Paryżu i Berlinie utrzymuje się wersja o śmierci Lenina.

Wynurzenia Cziczierina.

Helsingfors. (East Express) Powrócili delegacji rządu fińskiego, którzy udali się do Moskwy dla ratyfikacji traktatu dorpackiego. Ogłaszają oni wynurzenia Cziczierina. Ludowy komisarz dla spraw zagranicznych miał się wyrazić: Ukończyliśmy szczęśliwie pierwszy okres naszej walki polityczno-wojskowej. Powinniśmy obecnie zacząć okres ekonomiczny i socjalny. Będziemy próbowali zastosować w praktyce naszą tezę polityczną, lecz nie jest wykluczone, że doznamy niepowodzenia na tem polu. W takim razie nie będziemy nalegali więcej i zrezygnujemy się zasać trzeciej międzynarodówki.

Z konstytuancy rosyjskiej.

Paryż. (East Express) Na drugim posiedzeniu zjazdu uczestników rosyjskiej konstytuancy przyjęto jednogłośnie rezolucję Rudniewa. złożoną w imieniu socjalrewolucjonistów. W rezolucji oświadczone, że wolne narody zamieszkujące Rosję nie mogą uznać traktatów zawartych samowolnie przez bolszewików, skoro w Rosji przywrócony będzie rząd legalny. Co do traktatów handlowych, ulegną one rewizji. W sprawach spłaty długów, załączonych przez Rosję do dnia 25 października 1917 roku, ustalenie ofiar, poniesionych przez Rosję w czasie wojny, będzie rozstrzygnięte na specjalnej konferencji zwołanej po przywróceniu legalnych rządów.

Sensacyjne kradzieże we Lwowie.

Kradzież 9 milionów. — Okradzenie wicedyrektora banku krajowego p. Poźniaka.

Lwów (East Express). Onegdajszej nocy niewysledzeni dotychczas sprawcy wkradli się do mieszkania właściciela kantoru wymiany przy ulicy Rejtana, nazwiskiem Gruenkauma i korzystając z nieobecności właściciela, zabrali kasetkę, zawierającą 6 tysięcy dolarów i wiele złota, w łącznej wartości 8 do 9 milionów marek. Prawdopodobnie bandyci śledzili bankiera w chwili, gdy wychodząc z kantoru, zabrał ze sobą do domu ową drogocenną kasetkę i widząc następnie wychodzącego na ulicę, skorzystali z okazji, aby unieść łup.

Lwów (East Express). W biały dzień między

godziną 11—12 w południe przy ul. Kurkowej została popełniona kradzież na szkodę wicedyrektora Banku krajowego, p. Poźniaka. Według opowiadania służącej z tej kamienicy, o tej mniej więcej porze jacyś dwaj wojskowi kręcili się po schodach, a na jej zapytanie, czego sobie życzą, odpowiedzieli, że szukają mieszkania dla jakiegoś kapitana, poczem poczęli silnie dzwonić do drzwi p. Poźniaka, a gdy nikt im nie otwierał, wyważyli drzwi, a dostawszy się do pokoju, wynieśli kosztowności i bieżące wartości przeszło 500 tysięcy marek.

Pomysłowy projekt senatu gdańskiego.

Warszawa (tel. M.). Senat wolnego miasta Gdańska zaproponował rządowi polskiemu, aby na razie nie wybierał przewodniczącego komisji portowej, natomiast aby przewodniczył obradom kolejno jeden polski i jeden gdański członek. Sprawy kancelaryjne załatwiałby wspólnie kancelarye obu przewodniczących. Ma to na celu, ażeby między Polską a Gdańskiem nie stał czynnik obcy, a także aby zaoszczędzić kwoty sto tysięcy franków w złocie, którą trzeba było wydawać na pensje dla wspomnianego przewodniczącego.

Brak przedstawicielstwa polskiego w radzie portowej Gdańska.

Warszawa (tel. M.). Dzienniki notują, że dotąd ze strony polskiej nie mianowano przedstawiciela w gdańskiej radzie portowej, mimo, że Gdańsk od dawna swoich przedstawicieli zamianował.

Nadkomisarz Ligi Narodów dla Gdańska.

Gdańsk. (PAT) Mianowany przez Ligę narodów nadkomisarz Gdańska generał angielski Haking przybędzie do Gdańska, jak donosi „Danziger Zig”, 20 stycznia. Haking bawi obecnie w Genewie, gdzie konferował z generałem sekretarzem Ligi narodów.

O zmianę konstytucji gdańskiej.

Gdańsk. (PAT). W sprawie żądania Ligi narodów co do ponowienia zmiany konstytucji gdańskiej komunikują, że Rada Ligi narodów domaga się przedewszystkiem zmiany artykułu 5-go, który mówi, że Gdańsk nie może być podstawą operacyjną ani dla wojska ani dla floty, nie może budować żadnych fortyfikacji na

swym obszarze, nie może posiadać zapasów amunicji i materiału wojennego bez zezwolenia Ligi narodów w każdym poszczególnym wypadku. Do tego punktu ma być dodane postanowienie, że za zezwoleniem Ligi narodów Gdańsk w poszczególnych wypadkach ma być podstawą wojskową lub flotową i że na jego obszarze mogą być wybudowane fortyfikacje. Następna poprawka dotyczy artykułów 31, 44 i 71. Artykuły 31 i 44 traktują o prawach Polski pod względem zastępstwa zagranicznego.

„Gdańsk” odplynął do N. Jo. ku.

Gdańsk (PAT). Wczoraj odplynął stąd do Nowego Jorku pierwszy polski parowiec pasażerski „Gdańsk”. Na pokładzie jego wyjechało ogółem 856 podróżnych. Jest to pierwszy okręt, przystosowany do przewożenia emigrantów, którzy nie będą odąd odbywali podróży na tak zwanym międzypokładzie, lecz w kajutach, przeznaczonych z dawnych kajut pierwszej i drugiej klasy.

Ruch okrętowy w Gdańsku.

Gdańsk. (PAT). Urząd portowy ogłasza zestawienie ruchu okrętowego w roku ubiegłym w porównaniu z rokiem 1913. Z zestawienia tego wynika, że chociaż liczba okrętów, przybyłych do portu gdańskiego w roku 1920 była nieco mniejsza od liczby okrętów, przybyłych w roku 1913, to jednak suma pojemności przybyłych w roku 1920 okrętów jest większa od sumy z roku 1913. W roku 1913 przybyło ogółem 2910 okrętów, o łącznej pojemności 924.837 ton, zarejestrowanych netto, a w roku 1920 przybyło 1981 okrętów o łącznej pojemności 977.740 ton, zarejestrowanych netto.

Polska reforma agrarna na Górnym Śląsku.

Bytom (Orient). Polska komisja plebiscytowa na Górnym Śląsku ogłasza odezwę do bezrolnych i małorolnych, w której zaznacza, że jak tylko Górny Śląsk zostanie przyłączony do Polski, wielka własność ziemska, stanowiąca 56% całego obszaru, w myśl ustawy zostanie rozparcelowana. Już obecnie przy polskiej komisji plebiscytowej są wystawione księgi parcelacyjne, do których można wpływać swoje życzenia co do nabycia gospodarstw z parcelacji.

Bytomskie pewne dla Polski.

Bytom (tel. wł.). Jak się dowiadyuje Wasz korespondent, wedle ostatnich obliczeń polskiego komisaryatu plebiscytowego, szanse naszego zwycięstwa są nawet w tych okręgach, które uchodziły za słabsze, bardzo pomyślne. — Dziś nie ulega już wątpliwości, że Bytomskie opowie się ogromną większością za przyłączeniem do Polski.

Żydzi górnośląscy wobec plebiscytu.

Bytom (tel. wł.). W związku z rozpowszechnianą przez niemiecką stację iskrową odezwą żydowskiego komitetu górnośląskiego, wzywającą żydów górnośląskich, aby nie głosowali za Polską, donoszą, że jest to komitet niemiecko-asymilatorskiej inteligencji żydowskiej, działający przeważnie w Niemczech, a mający na Górnym Śląsku tylko swoją ekspozyturę. Odezwą tego komitetu nie wywrze bynajmniej rostrzygującego wpływu na stanowisko żydów górnośląskich, którzy dzielą się na trzy grupy: jedną głosującą bliżej za Niemcami, drugą się wstrzymującą od głosowania, a trzecią, rekrutującą

się ze sfer kupieckich w powiatach pogranicznych, objawia tendencję głosowania za Polską. Czesi za przynależnością Górnego Śląska do Polski

Praga (Orient). „Praski Dennik” pisze o plebiscycie na Górnym Śląsku: Dla reputacji czeskiej byłoby bardzo pożądanym, aby Górny Śląsk przypadł Polsce. Pomijając względy gospodarcze, znikłaby przedewszystkiem granica, która kępuje ruch między Polską a Czechosłowacją.

Plebiscyt w dniu 13 marca?

Warszawa. (Tel. M.) Wedle „Frankfurter Zeitung” panuje przekonanie, że plebiscyt na G. Śląsku odbędzie się dopiero 13 marca.

Hakata protestuje.

Warszawa. (Tel. M.) Zarząd główny niemieckiego związku ukrańców H. K. T. ogłosił z okazji rocznicy prawomocności traktatu wersalskiego protest przeciwko przyłączeniu ziemi niemieckiej do Polski. Protest zaznacza, że cnięta ma również zamiar postąpić tak samo z Górnym Śląskiem. Hakata domaga się rewizji traktatu wersalskiego.

Odbieranie broni Niemcom.

Warszawa. (Tel. M.) Policja francuska na Górnym Śląsku zarządziła rewizję u Niemców myśłowickich. Znaleziono 20 kilka karabinów, masę materiałów wybuchowych i dużą ilość amunicji.

Zwierzciadło polityczne.

Górny Śląsk —
osią polityki europejskiej.

Kraków, 15 stycznia.

(n) Powierzchnowe nawet rozejście się w europejskiej sytuacji politycznej pozwala zrozumieć, że osią tej sytuacji jest w chwili obecnej Górny Śląsk.

Od rozstrzygnięcia sprawy Górnego Śląska zależą dwa kapitalne zagadnienia europejskie: 1) Czy Niemcy już w najbliższej przyszłości będą gotowe do wojny odwetowej; 2) czy Polska pozyska stanowisko mocarstwowe, czy pozyska tyle sił, aby zdolna była przeciwstawić się zarówno odwetowym tendencjom Niemiec, jak imperializmowi bolszewickiemu.

Od rozstrzygnięcia tych dwóch zagadnień zależy nie tylko pokój, ale i cała przyszłość Europy.

Ze zaś każde z tych zagadnień zależne jest ściśle od rozstrzygnięcia sprawy Górnego Śląska, przeto bez przesady powiedzieć możemy, że Górny Śląsk jest dzisiaj punktem centralnym europejskiej sytuacji politycznej.

Niemcy stracili już nadzieję, że Górny Śląsk zdołają uratować dla siebie na gruncie — wśród ludności miejscowej. Miliony, wydane na agitację, terorystyczne porywy i gwałty — wszystko to nie pomogło.

Gdy Niemcom nie udało się pozyskać na rzecz swoją ludu polskiego na Górnym Śląsku, pozostała im jedna jeszcze deska ratunku — próba skompromitowania Polski w oczach tego ludu. Zaczęło się od kompromitowania waluty naszej. Rząd niemiecki chwycił się prostego środka, gdyż poświęcając setki milionów pieniędzy własnych, skupuje walutę polską, aby ją nazajutrz rzucić na rynek po cenie niższej, aniżeli za jaką ją nabył.

Zadane zrozumiałe względy finansowe i gospodarcze nie objaśniają w pełni faktu, że marka polska stoi dziś o wiele gorzej, aniżeli w chwili, gdy hordy bolszewickie zbliżyły się pod mury Warszawy. Fakt ten zrozumieć można tylko w świetle złośliwej i celowej akcji rządu niemieckiego.

Ale rząd niemiecki rozumie dobrze, że wszystkie jego wysiłki nie zdadzą się na nic z tą chwilą, gdy Górny Śląsk zostanie przyłączony do Polski.

Rząd niemiecki wie to i rozumie, że z chwilą, gdy zgodnie z wolą ludności, Śląsk Górny będzie przyłączony do Polski, waluta polska pójdzie w górę pędem żywiołowym, niepowstrzymanym, którego nie tylko setki milionów, ale i miliardy niemieckich marek powstrzymać nie zdołają. Dlatego rząd niemiecki, oprócz bezpośredniej akcji na niekorzyść waluty polskiej, rozwinął niewątpliwie gorączkową czynność i energię, aby zohydzić Polskę w oczach ludu polskiego Górnego Śląska, a więc — Polskę zde-

zorganizować, osłabić, zdeprawować, całe błoto i obydę wywołać na wierzch i zademonstrować światu.

Takie, jak powyżej, rozsądne uwagi, czytamy w warszawskiej „Gazecie Porannej”. Niestety, do osłabienia i dezorganizowania państwowości polskiej przyczynia się właśnie ów obóz endecki, który „Dwugroszówka” reprezentuje. — Któż to bowiem „demonstrował przed światem” najgorliwiej wszelakie plotki i oszczerstwa o Belwederze, o rządzie Witosza, o rzekomem „błocie” w naszych sferach rządzących? Niech się „Gazeta Poranna” zastanowi nad tem, a może się cofnie przed dalszym warcholstwem.

Sprawa Górnego Śląska jest dziś istotnie osią sytuacji politycznej w Europie. Rozumieją to politycy we Francji, nie rozumieją dotąd — w Anglii, choć w interesie Anglii leży przecież utrzymanie pokoju na lądzie europejskim i szybka likwidacja wojny. A do tego celu prowadzi w pierwszym rzędzie — niezwłoczne i niedwuznaczne załatwienie sprawy gornośląskiej, zgodnie z traktatem wersalskim.

Pewien dyplomata francuski słusznie powiedział niedawno, że dopiero rozstrzygnięcie na rzecz Polski sprawy Górnego Śląska pokaże, czy istotnie alianci zwyciężyli w wielkiej wojnie...

Przed plebiscytem w Wileńszczyźnie.

Urzędowa depesza Askenazego do Ligi Narodów.

Warszawa, 14 stycznia.

Delegat polski do Ligi Narodów, p. Szymon Askenazy, przesłał Lidze Narodów depeszę w sprawie zatargu polsko-litewskiego. Depesza adresowana jest na imię generalnego sekretarza Ligi Narodów, pana Eryka Drumonda.

W depeszy tej delegat polski oświadcza, co następuje:

„Rząd polski przyjął z zadowoleniem do wiadomości, iż Rada Ligi Narodów uchwaliła wprawdzie w życie sprawiedliwe postanowienie, powzięte w dniu 23 października co do przeprowadzenia konsultacji ludowej na terytoryach spornych między Polską a Litwą Kowieńską. Rząd Polski dowiedział się również z zadowole-

niem, że Rada Ligi Narodów wysłała tam niewielki oddział międzynarodowego wojska w liczbie około 1.500 ludzi. Oddział ten ma wykonywać zadanie straży bezpieczeństwa, celem wytworzenia na obszarach spornych warunków, zbliżonych do terytoryum neutralnego. Rada Ligi Narodów liczy może na pomoc moralną rządu polskiego, celem uzyskania zgody gen. Żeligowskiego na wszelkie zarządzenia pod czas rozbrajania, rozpuszczania i wycofywania jego wojsk lub przekształcenia administracji na terytoryum, zajętem przez wojska gen. Żeligowskiego, o ile zarządzenia te Rada Ligi Narodów będzie uważała za konieczne dla zapewnienia zupełnej swobody plebiscytu”.

Głos rozpaczony z dalekiego Sybiru.

Polacy-jeńcy wołają o ratunek.

Z Syberyi, na ręce posła na Sejm, p. Dziubińskiej, nadszedł list następujący:

„Do Ciebie, Polsko odrodzona, zwracają się głosy tysięcy Twych synów, znajdujących się w ciężkiej niewoli w krainie leż — na Syberii. Zwracamy się z ufnością, że głos nasz usłyszanym będzie, że niepodległa dziś Polska i dla nas znajduje miejsce w swem sercu. Zdała od strzech rodzinnych, żołnierze Polacy, w ciężkim jarzmie niewoli żywot swój pędzimy z utęsknieniem, co gorzej: ze śniącą nadzieją, wyczekując powrotu do kraju. A jest nas tysiące, tysiące na robotach w obozach koncentracyjnych. Inwalidzi od lat sześciu dogorywają w głodzie. Tem smutniej nam, bo widzimy, jak nasi towarzysze niedoli — Czesi — partiami wracają do swej ojczyzny, dzięki zabiegom społeczeństwa i rządu własnego.

W Krasnojarsku od stycznia 1919 roku znajduje się w niewoli bolszewickiej 5-ta dywizja syberyjska studentów polskich, stormowana w roku 1918. W czasie formacji jej przechodziliśmy tortury moralne, nie wiedząc, czy wolą kraju było formowanie wojska na obczyźnie, czy

to było wbrew jego woli. Do nas docnożury coraz to nowe, sprzeczne wieści, oparte na plotkach. Setki młodzieży byłych legionistów rwało się do oręża, czekając hasła od swego ukochanego komendanta, Józefa Piłsudskiego. Mimo wysłanych dziesiątków kuryerów, nie mieliśmy żadnej łączności z krajem. Nie posiadając dyrektywy, musieliśmy na wszelkie zagadnienia znajdować odpowiedź i rozwiązanie na miejscu.

Dopiero wiadomość o przejściu Hallera była dla nas hasłem i nakazem komendanta.

Dywizya na wiosnę roku 1919 liczyła już przeszło 10.000 ludzi, składając się ze wszystkich rodzajów broni, t. j. piechoty, jazdy, artylerji, — miała swoją intendancję, warsztaty wojskowe, nawet własną gazetę.

Nie było tylko jednego: głosu z kraju, któryby wyraźnie określił cele naszej formacji i jej stosunku do wojsk Rzeczypospolitej.

Wiedzieliśmy, że wchodzimy w skład armii gen. Hallera, — wiedzieliśmy, że jesteśmy związkiem polskim, ale jaki miał być nasz prawno-polityczny stosunek do tego państwa, na którego terytoryum nasza dywizya się formowała i istniała, stosunek do wojsk sprzymierzonych,

Z TEATRU BAGATELA.

Dwójka hultajska.

Farsa w 3 aktach Nacey'a i Armonda.

Książę Karnawał, otwierając szeroko wrota wesołości i pustoci, uprawiał też w teatrach ten rodzaj lekkiej wytwórczości, od której nie wymaga się niczego więcej, prócz pobudki do szczerzego śmiechu. Farsa czy krotoczwila, uśmiechnięta szelmosko i uroczo, wbiegająca na scenę tanecznym krokiem, jest gościem mile oczekiwany, pod warunkiem, że występ jej nacechuje zręczność i smak. Zalet tych nie można odmówić „Dwójce hultajskiej”, typowej sztuce bulwarowej, zonglującej ze swobodą najzabawniejszymi nieprawdopodobieństwami, z góry branymi przez widzów z całą dobrą wiarą dużych dzieci. Motyw zużyty i ograny, ale podobno tak właśnie być powinno, aby odrazu wstąpić w dobrze znane tory. Tylko figurki są nowe, a przynajmniej świeżo pomalowane, bawiące oko swym uciętym płasem. Zresztą ani śródła ironji czy moralizatorstwa — poprostu sytuacje stają się głowie i wywracają koziołki — w atmosferze pobłażliwego zaciekawienia: jakież też rzeczy nonsensa spłetrzy przed oczyma ta „hultajska dwójka” autorów i czy potrafiły śmiać się do końca.

Jakżeby nie! Jesteśmy w Paryżu, w salonie bogatego przemysłowca p. Chenerolu, szczęśliwego posiadacza pięknej żony i dużego balkonu, z którego tak dobrze widzieć można efektowny przejazd egzotycznego orszaku Emira Beludzystanu. Rzecz prosta, że gościnność go-

spodarza każe zaprosić grono najbliższych przyjaciół, aby podzielili przyjemność widowiska. Między innymi, jawia się pan senator Arcare-Fourette, osobistość wpływowa, oczekiwana z drżeniem nadziei przez skromnego sekretarza ministerjum, marzącego o awansie, i jego młodą żonę, w której praktycznej główce ułożył się już plan działania. Od pierwszego momentu składa dygnitarzowi przejrystą ofertę, która zostaje przyjęta z zachwytem. Albowiem stary ten i wcale niepowabny jegomość od trzech lat napróżno oczekuje takiej sposobności, która mu pozwoliła wykorzystać właściwie dyskretną i wykwiętą garsonierę, w której nie rozległ się niestety, ani razu, śmiech kobiecy. Nastąpi to niebawem, acz w sposób nieoczekiwany. Gdy oblecujący ów epizod okazuje się w sztucznie ubocznym, natomiast wywołują się rzeczy o wiele ciekawsze. Sprężyna akcji staje się płochy siostrzeniec poważnego senatora, o niewiadomym źródle dochodów, lecz o bajecznym sprycie i braku banalnych skrupułów. Ów spryt podyktował mu na razie niewinną operacyjkę finansową, z wprowadzeniem kilku rzekomych swych przyjaciół do domu Chenerolów, — faktycznie nieznajomych, od których miły Teoderek poabrał opłatę za miejsca na balkonie. Dwaj pierwsi, pp. Pigasse i Lecochon, z kategorii nuworiszów, są groteskowymi marynetkami, powodującymi zabawne epizody i nieporozumienia. Trzeci — okazuje się za to aż nazbyt dobrze wychowanym, nieśmiałym i ugrzecznionym młodym człowiekiem — ale... ten właśnie naba-wi wszystkich nie lada kłopotu. Złośliwy traf chce, że p. Malvoisier zbłądził do domu swej kochanki, która darzy go szczęściem — nie zdradzają swego imienia, ani stanowiska. Spozstrzegł-

szy się, gdzie wpadł, p. Malvoisier pragnie się dyskretnie wycofać, lecz jest już zapóźno. Na domiar złego gubi portfel z fotografią Adryana, który wpada w ręce męża. Więcej nie trzeba, aby wybuchła klasyczna scena, zakończona groźbą śmierci ze strony obrazonego, kochanka wie, straciwszy głowę, milczą. Ale od tegoż cenny Teoderek, który wysłuchał wszystkiego i podejmuje się uratowania sytuacji. Koszta być muszą, oczywiście, ale czegoż nie ponieść, czyżby, a zwłaszcza zagrożony kochanek, i Teoderek — zaczyna działać: „Co? ta fotografia? Ciekawym, skąd się wzięła w pańskim ręku?” „To moja żona!” ryczy w pasy rogacz. „Cóż znów?” — Teoderek wrusza ramionami — „o przecież jest Gaby Printemps, śpiewaczka ekscentryczna z teatru La Scala — i moja dobra znajoma. Prawda, że podobna cokolwiek do p. Chenerol — (że też tego dotąd nie zauważyłem!) — ale blondynka i zupełnie inna osoba. Obrażony mąż oniemiał na chwilę. Ale nie jest znowu tak zupełnie tępy, jakby to było jego obowiązkem w danej sytuacji — i dobrze rozumianym własnym interesem. „Dobrze zatem” — zwraca się do trzęsącego się ze strachu kochanka, „Dzisiaj popołudniu — albo przedstawi mnie pan tej damie — albo...” — dokończył tonem, który skłania trwożliwych do rzucenia się na oślep w odmęt wszelkich niepodobieństw.

W akcie drugim wszystko jest przygotowane. Garsoniera wuja senatora gości pewną uroczą osobką, która — wedle słów lokaja, — a raczej drugiego z tej hultajskiej spółki, Clodomira, — zamieszkuje tu od lat dwóch i razem z nim, jest przecież dobrze znana p. Malvoisierowi, — który pod wpływem tego zapewnienia, zaczyna potroszę wierzyć w cuda. Te wiary, acz trochę w in-

w których skład i myśmy de facto, lecz nie de jure wchodzili.

Należało wyraźnie określić cel istnienia wojsk polskich na Syberji, gdyż często spotykaliśmy się ze zdaniem, że istniejemy po to, aby bronić interesów Francji. Kraj nasz milczał, kraj był głuchy na nasze wołanie, to też nic dziwnego, że wśród nas panowała zupełna dezorientacja polityczna.

Dla wojska jedynym jasnym promykiem była depecha Naczelnika Państwa, stwierdzająca, że 5-ta dywizja zostaje pod rozkazami Naczelnego Dowództwa i że są poczynione starania, aby ta dywizja drogą morską w najkrótszym czasie wróciła do kraju.

Te słowa Naczelnika były balsamem, kojącym nasze rany. Nadzieja powrotu do kraju była szczęściem największym, upragnionem. Spieszyliśmy się z wyjazdem, żądaliśmy od dowódcy wojsk sprzymierzonych, gen. Janina, szybkiej ewakuacji wojsk polskich na wschód. Niestety, próby nie odniosły skutku. Ewakuacja była spóźniona; nastąpiła ona wtedy, kiedy już w popłochu cofała się armia Kołczaka. Wrzało całe południe, — armia Kołczaka przestała istnieć, a wojsko polskie, znajdujące się jej najbliższej, pozostało w tylnej straży wojsk sprzymie-

rzonych. Katastrofę gotowali nam rzekomj bracia Czesi, którzy kilkakrotnie umyślnie tarasowali nam drogę na wschód.

Nie pomogły ze strony naszej heroiczne wysiłki, nie pomogło zwracanie się do gen. Janina, — ze strony Czechów spotkała nas zimna, szydercza odmowa. **Pozostawiono nas w szczerem polu syberyjskim, na łaskę mrozów, epidemii i wróga;** wojsko zmuszone było kapitulować, rozbrojenie dywizji podpisano dnia 10 stycznia 1919 roku.

Dzisiaj, kiedy żołnierze i oficerowie w najstraszniejszych są warunkach w obozie jeńców, w więzieniach czerezwyczajki krasnojarskiej, kiedy żołnierzy i oficerów rozstrzelują stale, dziś w imieniu wszystkich tych, którzy przez zapomnienie władz krajowych tam pozostali, zwracamy się do Ciebie, Polsko, z gorącą prośbą, a byś winę kraju zatarała, ulżyła naszej niedoli i cierpieniu. Niechaj nikt z Sybiraków nie będzie miał do Ciebie, Polsko, żalu za to, żeś ofary jego, złożonej na ołtarzu Ojczyzny, nie oceniła i odrzuciła.

Oby te tragedye na ziemiach Syberji, obricie krwią polską zbryzganych, były ostatnie w historii narodu polskiego.

Przebudowa naszego szkolnictwa.

Szkolnictwo zawodowe. — Jak zaradzić upadkowi twórczości naukowej.

Minister Rataj w rozmowie z korespondentem „Kuryera Lwowskiego”, mówiąc o organizacji szkolnictwa zawodowego, wyraził swój pogląd, że szkoła zawodowa musi być zrosniona prosto organicznie z danym terenem, musi zaspakajać przedewszystkiem zapotrzebowanie okolicy danej, następnie szkoła zawodowa musi naprawdę, poza daniem ogólnego wykształcenia, uczynić z ucznia uzdolnionego człowieka w zawodzie przez niego obranym. Dostyc już ma my tych objawów, przy których stwierdzało się, że uczeń, kończący szkołę zawodową, nie umiał rzemiosła przez siebie obranego. Uwzględniwszy te dwie zasady, z najwyższem napięciem stara się rząd

o rozwój szkolnictwa zawodowego.

Zagadnienie to jednak przedstawia cały szereg bardzo wielkich trudności natury praktycznej, jako to: dobór odpowiedniego personalu, zapewnienie stosownych narzędzi i t. p.

Mówiąc o szkolnictwie wyższem, minister poruszył ważną kwestję zaniku twórczości naukowej. Przyczynami, które składały się na wyjaskrawienie tego zjawiska, są przedewszystkiem warunki i drożyzna, wytworzona wskutek wojny.

Drugą przyczyną jest brak dostatecznie silnego kontaktu ze światem naukowym zachodu. Ten brak wymiany wspólnej myśli jest jedną z niepoślednich przyczyn zaniku twórczości na tem polu. Stosunki walutowe uniemożliwiają zaradzenie niedomaganiom przez stworzenie od-

nym rodzaju, podzieli z nim wkrótce i p. Chenerol, który to przybywa dla zdemaskowania zdrajczyń, gdy tymczasem sam omal nie staje się niewiernym. Panna Gaby bowiem, bliźniaczko podobna do jego wytwornej matronki, acz z wymową skażoną prowincjonalnym akcentem, ma przecież urok zakazanego owocu, a nadto posiada temperament i zdobywcą metodę prawdziwej gwiazdy kabaretowej. Ostatnie wątpliwości rozwiewa zjawienie się miłutkiej siostrzyczki, jak również szewca z rachunkiem, który wypada zapłacić nieszczęsnemu Malvoisierowi. Przecież tyle żywych osób nie można wytrząsnąć z rękawa, a tembardziej stworzyć rozmowę telefoniczną z własną żoną, — co jednak okazuje się możliwem dzięki pomysłowemu urzędzeniu, istniejącemu w mieszkaniu. Cóż dopiero, gdy żona we własnej osobie staje przed nim z rewolwerem w ręku i zabiera go do domu — tak, że p. Chenerol zaledwie ma czas rzucić mniemanej pannie Printemps a raczej jej sukni porzuconej na karcie obiednicze przeproszenia jej osobiście za tę nieprzewidzianą awanturę, nazajutrz, podczas przedstawienia w La Scala.

Bagatel! Tylko tyle? To stwarza nową komplikację, tym razem pozornie bez wyjścia. Aby ją stworzyć, trzeba geniuszu Teodorka. Jakoż w trzecim akcie widzimy go w kancelaryj dyrektora, któremu siłą wymowy narzucił był jedyny występ słynnej gwiazdy, o czem właśnie rozlepiono sensacyjne afisze. Nieoceniony Corbillion, który dotychczas występował już z powodzeniem w roli lokaja, jako też komisarza policyj, przerzuca się teraz w strażaka, a w końcu — dla dobra wspólnej sprawy — w imponującą „mamę” panny Gaby, — o wzroście dra-

powiedniej ilości stypendyów, choć robi się na tem polu wszelkie możliwe posunięcia, aby zło jak najbardziej zmniejszyć. Wojna zniszczyła w znacznym stopniu laboratoria, pracownie, wojna uniemożliwiła korzystanie w dostatecznej mierze z książek, wojna spiętrzyła tak wiele trudności, iż konsekwencye jej jeszcze przez długi przeciąg czasu będą ciążyły nad naszym życiem. Drugim poważnym kłopotem jest sprawa

braku elementu młodego

i tu wojna była główną sprawczynią, pociągając całą młodzież do szeregów, odrywając ją od studiów, uniemożliwiając poświęcenie całego czasu wysiłkom na polu zdobycia wiedzy, ukończenia jej i poświęcenia się jej całkowicie. To też dokładamy obecnie wszelkich wysiłków, aby młodzieży, powracającej z wojska, zapewnić najnormalniejsze warunki pracy.

Dotychczas udało się wydobyć na ten cel 14 milionów marek, jest w projekcie jednak ujęcie zasadnicze tej sprawy drogą odpowiedniej ustawy, którą opracowujemy w porozumieniu z ministerstwem pracy i opieki społecznej.

Reklama dźwignią handlu!!!

gona a uśmiechu dobrodusznego ludożercy. Jak się to wszystko odtąd plecie, tego pióro już nie zdoła opisać — trzeba to zobaczyć. Dość, że koniec wieńczy dzieło: występ panny Printemps zdobywający sukces, poczem za pomocą „małego odwrócenia ról wraca harmonia małżeńska, niefortunny kochanek zyskuje zdrowy moral a „dwójka hultajska” napelnia sobie kieszenie w sposób pożądany.

Farsa graną była z wymiśnieniem zacięciem i widocznie przy dobrem usposobieniu współgrających, acz w tempie jeszcze nieco za powolnem. Wyborną, zwłaszcza z chwilą przeobrażenia w szansonistkę, panią Chenerol, była p. Bruczowa, a swawolną piosenkę „o Ewie” zaśpiewała z porywającą werwą. P. Poleński jako Clodomir znalazł się tym razem w swoim żywiole i rozwinął te właściwości swego talentu, które tu były na miejscu, — niezrównany zwłaszcza jako „Heród mama”. Teodorkiem był p. Wojciechowski, którego zdolności rozwijają się pomyslnie, chociaż nie doszły jeszcze do stopnia opanowania. Rola została dobrze zarysowaną, lecz brakło mu dostatecznej dozy lekkości i pułoty. Bardzo miłym i jak zawsze niezwykle rutynowanym w rolach lekkoduchów o podkładzie sybaryckim, był p. Nowacki jako Malvoisier. P. Fritsche utrzymał się bez trudu w należytym linii, ale zdawał się grać bez zbytniego przekonania swego Chenerola, zarówno jak p. Trzywdar senatora. Pp. Werniczówna i Modzelewska, p. Wierzbicki, umiejący zaakcentować zajmującą rolę, — oraz inni, — przyczynili się zgodnie do powodzenia udanej farsy.

E. Łuskińska.

NA MARGINESIE.

„Pobożne” maciwody.

Jesteśmy w ostatnich czasach w Polsce świadkami dość osobliwego zjawiska. Oto najwięcej przyczynają się w miarę się do zakłócenia spokoju i porządku ci, którzy naichotniej mienia się „urządzonymi” obrońcami ładu i porządku — panują z prawicy. Zwłaszcza z naiczarniejszego kąta naszej prawicy coraz rozlegają się głosy latzące. Demorolii Sycińscy „pobożne” maciwody klerykalne, robia co mogą aby powiększyć zamęt, nieufność wzajemną rozdrażnienie wszystkich przeciwko wszystkim. Jużeśmy mieli przykrą sposobność zwrócenia uwagi na celujących w tem maceniu wody krakowskich klerykałów. Ponieważ wpływy ich sprowadzają się coraz bardziej do właściwej miary i zakresu — ponieważ przestają być poważnym czynnikiem konstrukcyjnym w państwie — gniew ich z tego powodu niema granic i wszystko się im w Polsce teraz niepodoba. Najbardziej oczywiście nie podoba się im rząd, bo — rzadzi nie pytając ich w każdej sprawie o zdanie. W rządzie zaś najbardziej nie podobają się im ludowcy, jako nie tańczący w takt klerykalnej batuty.

Wogóle ci ludowcy to straszni zbrodniarze: „Obsadzają” np. placówki „swoimi ludźmi” — gdzie się tknąć to ludowiec. Tu jest ludowcem profesor gdzieindziej starosta tam znowu kierownik kółka rolniczego lub kierownik szkoły. No, czy to nie „protekcijny skandal”, czy to nie zbrodnia Przecież powinno być jak to za dobrych czasów Austrii bywało, kiedy to każdy czy starosta, czy profesor, czy nauczyciel chadzał na „duchownym” pasku — a jak nie to „fora ze dwora”. A teraz okropność: już nie tylko chłopci, ale nauczyciele, koncypienti adwokacy kierownicy organizacji ekonomicznych i urzędników, profesorowie gimnazjalni są ludowcami. „I ma tu być dobrze? — pyta w świętem oburzeniu tarnowski „Lud katolicki” — a powtarza za nim skwapliwie cała kupe bzdur na ten temat „Głos Narodu” („świadczył się cygan swojej dziełni”).

Ach, jak to było dobrze, kiedy w kapitule lub na salonach hrabin dewotek mianowano ck starostów, a na plebaniach decydowano o tem, czy danemu nauczycielowi lub nauczycielce wolno uczyć dzieci w danej wsi kiedy wogóle chłop kroku nie chciał stąpić samodzielnie, a inteligent nie śmiał zbliżyć się do ludu, jeżeli miał zamiar go oświecać bez księżej aprobaty! Czasy te dawno minęły a „pobożne” maciwody nie mogą się z tem pogodzić że zwłaszcza w wolnej Polsce minęły bezpowrotnie. Stąd żal, i wściekłość, i zarzytanie zębów, i miotanie się na wszystkich. Gniewają się nawet na — protekcję, chociaż protekcya to przecież podstawa każdego klerykalnych rządów i najbardziej znamienna ich ccha. Jeszcze i teraz dość jest wszędzie protekowanymi „pobożnych” maciwodów — więc pocóż krzyżać z takim hałasem o sznurku w domu powieszzonego? (a. n.).

Jak wygląda umowa handlowa Polski z Austrią?

Między rządem polskim a austryackim został — jak już donieśliśmy — zawarty układ dodatkowy do układu z dnia 17 marca 1920 r., którym przedłuża się moc obowiązującą poprzedniego układu do dnia 30 czerwca b. r. z tem, że oba rządy zapewniają sobie i nadal w zakresie obrotu towarowego te same ułatwienia, które przewidywał układ z dnia 17 marca 1920 r.

Odnosnie towarów, których wywóz z obu państw nie jest wolnym, rząd polski zobowiązał się udzielać pozwoleń na wywóz do Austrii następujących:

- 1) ogółem 81.000 ton węgla, w mniej więcej równych ratach miesięcznych po 13.500 ton;
- 2) 10.000 ton ropy i produktów ropnych, a mianowicie: benzyny, nafty, olei lekkich i parafiny;
- 3) 150 wagonów świeżych jaj, na które pozwolenia wywozu będą wydawane poczynając od 1 kwietnia do 30 czerwca b. r.;
- 4) 8.000 m. sześć. drzewa dębowego i olchowego.

Węgiel może być kupowanym wyłącznie tylko w Państwowym Urzędzie Węglowym w Warszawie, ropa — bezpośrednio w polskich rafineriach na warunkach przyjętych przez Państwowy Urząd Naft w Warszawie, jako w Synd. jaj czarskich w Krakowie lub u poszczególnych członków tegoż Syndykatu, na warunkach zaakceptowanych przez ministerstwo aprowizacji w Warszawie.

Wzamin za to rząd austryacki zobowiązał się do udzielania pozwoleń na wywóz do Polski następujących towarów:

- 1) 400 ton materiałów wybuchowych, 400.000 sztuk lontów w krążkach 13.000.000 sztuk kapszonów dla kopalń węgla;
- 2) artykułów technicznych dla przemysłu naftowego, jak: pierścieni uszczelniających, szczeliwa z wszelkich materiałów, lin drucianych, narzędzi, fittingów i rur do wysokości marek polskich 100.000.000;
- 3) stal wszelką, jak: narzędziową, gatunkową, spawalną, świdrową, nożowniczą itp. na razem 250 ton;

OSTATNIE 2 DNI wielkiego turnieju atletycznego w „UCIESZE”.

W sobotę 15 stycznia o godzinie 6.30 walczą:

CZERWONA MASKA — HAJDAR-ALI-UGLUJ

PAWLIKOWSKI — KORNACKI

STECKER — ADLER. Wszystkie walki rozstrzygające!

O godzinie 8.30 wieczór:

Wieczór benefisowy mistrza świata Augusta Steckera.

P. Stecker po krótkiej prelekcji odśloni tajemnice treningu atletycznego pokaże ważniejsze chwyt i zademonstruje ćwiczenia w dźwiganiu ciężarów. Ponadto wykona p. Stecker niezmiernie niebezpieczny eksperyment, który pozwoli mu wykazać szaloną wprost odporność klatki piersiowej i olbrzymią siłę mięśni. Eksperyment ten, t. zw. „śmiertelne kowadło”, polega na tem, że w oczach widzów ustawi kilku silnych atletów na piersiach p. Steckera olbrzymie kowadło, na którym dwaj kowale kuć będą grube sztaby żelazne.

Ponadto walczyć będą w tym seansie trzy pary zapaśników — Ceny miejsc nieznacznie podwyższone.

4) żelazo wszelkie, jak handlowe, okrągłe, sztabowe, profilowe, szynowe, narzędziowe itp. na razem 3.000 ton;

5) wszelkie aparaty i maszyny oraz części dodatkowe do nich, jak: aparaty miernicze dla kopalni, pneumatyczne młotki kopalniane, kompresory wiertarki, maszyny fabryczne, frezarki, obrabierarki, lokomobile, motory itp. na razem 1000 ton;

6) miedź, blachę, drut i rury miedziane na razem 100 ton;

7) środki transportowe, a mianowicie 35 lokomotyw dla toru normalnego (nowych) i 550 wagonów kolejowych (nowych);

8) artykułów elektrotechnicznych dla urządzeń ze słabym prądem do wartości marek polskich 40.000.000;

9) papieru drukowego i rotacyjnego na razem 1000 ton;

10) filcu i sita (materiał do filtrowania) na razem 20 ton;

11) magnezytu w cegielkach, mielonego i sinter magnezytu na razem 500 ton;

12) skóry w kruponach na pasy napędne na razem 60 ton.

Pozatem rząd austriacki uznał, iż w odnośnym układzie uzyskał całkowitą kompensatę towarową (np. odnośnie potrzebnego do wyrobu węgla) na reperację 500 polskich lokomotyw, które austriacki zarząd kolei zobowiązuje się zremontować w ciągu 4 lat, odnośnie tej ilości, która będzie zremontowana w ciągu trwania powyższego układu dodatkowego (przewidziany jest remont w tym czasie powyżej 60 lokomotyw).

Obie strony zgodziły się wydawać w dalszym ciągu pozwolenia na wywóz na terytorium drugiego państwa na towary, przewidziane układem z dnia 17 marca 1920 r., aż do zupełnego wyczerpania wyszczególnionych tym układem kontyngentów.

Od towarów wymienionych w układzie dodatkowym nie mają być pobierane przez oba rządy jakiegokolwiek opłaty wywozowe za wyjątkiem przy ropie i produktach naftowych. Jednakże opłaty manipulacyjne przewidziane układem z dnia 17 marca 1920 r. obowiązują i nadal.

Ze względu na to, że przy wywozie niektórych towarów z Austrii były robione trudności, uniemożliwiające czasami wywóz towaru do Polski, przez czynniki do tego nieuprawnione, jak rady robotnicze itp., końcowy protokół do układu dodatkowego przewiduje, że rząd państwa, z którego mimo prawidłowo udzielonego pozwolenia wywozu, wywóz towaru będzie uniemożliwiony przez nieuprawnione czynniki, wynikną z tego stratę drugiej stronie wynagrodzi. Odszkodowanie to jednak nie powinno w żadnym wypadku w łącznej sumie przewyższać ceny fakturowej towaru łącznie z ewentualnymi kosztami kolejowymi, jak osiowe, składowe i t. p. To samo dotyczy wszelkiej zwłoki przy wywozie towaru spowodowanej przez wyżej wymienione czynniki.

ZYGZAKI.

Echo trąby austriackiej.

(Kr.) Od kilku dni alarmuje wieczorem miasto nasze w kilku punktach osobliwsza muzyka na odgłos której budzą się bardzo „mieszane” uczucia i zwidy czy fantomy niedawnej, miłej austriackiej przeszłości. O godz. 9 wieczorem rozlega się z kilku kasarni — capstrzyk, do którego w swoim czasie dorobił wesoly lud krakowski tekst rozpoczynający się od słów: „Jaga!...” Dźwięki wspianego tego hymnu, który zajmuje drugie miejsce pań-

stwowym hymnie ludowym — uprzytamniają austriackich eifelfeblów. Kasernhofs raportv itp. prebrzmiały, minione dzieje.

Niektórzy pytali się niespokojnie:

— Co to? Austriacy wrócili?

Opowiadają, że ekscelencya generał Nastupil jadąc wówczas tramwajem — zaryczał z żalości wielkim głosem, a obtarłszy z hałasem zgrabny swój noszek zanucił: „O du — mein Oesterreich!” Inni twierdzą że śpiewał: „O! du...mes Oesterreich!”

Rzecz ta pozostanie prawdopodobnie — nierozstrzygnięta.

Piwo — na receptę.

(Kr.) Pamiętamy z czasów ostatniej wojny, że w aptekach wiedeńskich sprzedawano na uncje — białą makę dla dzieci i dla chorych. Wiemy, że i dzisiaj w Krakowie wydaje się tylko za świadectwem lekarskim nadprogramowe porcyjki białego cukru.

Nowością jednak bezsprzecznie jest sprzedaż butelkowego „czarnego” piwa — na recepty.

Piwo to zostało ustawowo zakwalifikowane jako przedmiot zbytku, co zdawałoby się potwierdzić do pewnego stopnia cena: 48 marek za flaszkę co z wliczeniem 10 proc. podatku luksusowego wynosi 52 Mk. 80 fen.

Jeden z wybitnych przemysłowców w tym zakresie wyjaśnił nam, że zdrowotne piwo czarne dopóty nie spadnie w cenę, dopóki nie zostanie wykreślone z indeksu luksusowego.

Czarnego „piwa zdrowia” nie sprzedaje tedy nikomu inaczej, jak tylko za receptą lekarską. Recepty te zbiera skrzętnie w tym celu, by cały ten zbiór przedstawić potem odnośnej władzy. Te dowody masowego zapotrzebowania czarnego piwa dla celów odżywczych i kuracyjnych — mają stwierdzić i przekonać władze, że ten gatunek piwa nie jest absolutnie zbytkiem, lecz środkiem odżywczym, i jako taki nie może być traktowany pod względem fiskalnym na równi z szampanem i likierami. Po za tem piwo jest napojem ludowym podobnie jak kawa i herbata i śmiesznością jest poprostu awansowanie go do rzędu luksusowych smakołyków.

MALY REJLION.

Jak wybierać kostiumy na bale maskowe?

Reduty, zabawy maskowo-kostyumowe stały się obecnie „clou” karnawału. Może dlatego że przedstawiają najwznieślijsze pola dla temperamentu indywidualnego, dowcipu, pomysłowości — a może też dlatego, że łatwiej z barwnych łachmanków sporządzić efektowny „kostium” niż postarać się o elegancką toaletę balową, która tak wielkie za sobą pociąga koszty.

W tem rzecz jednak — jaki wybrać kostium? — problem to niezbyt łatwy do rozwiązania przy obecnych cenach batystów, wstążek, dzietów, paciorków itp. „fatałaszków”. Stroje etnograficzne nie cieszą się już zbyt wielkim powodzeniem, specjalnie krakowiarki, góralki, cyganki sprzykrzyły się już i pomimo swych walorów niewątpliwych, uważane są za szablonowe. Dobrze przedstawiają się tylko w całych grupach jak „krakowskie wesele” „cygański obóz”. Również kontusiki przestały być atrakcyjną zabawą kostyumowych, natomiast strój mieszczki polskiej z wieków minionych należy do bardzo efektownych. Z kostyumów etnograficznych innych krajów, najpopularniejsze a zatem już obnoszone są: tureczka, hiszpanka, włoska rybaczką, natomiast rzadko spotyka się kostium holenderski — wielce odpowiedni dla jasnych blondynek.

Królestwo baśni dostarcza rusalek, nimf królewien spaicznych królowych nowy chochlików, krasnoludków itp. Ze świata flory najbardziej spopularyzowane są mak, różyczka, polna, słonecznik, niezapominajka. Bardzo ładny i łatwy do skombinowania jest kostium muchomora, jak również miłe i „apetyczne” są kostiumy owocowe (winogrono, wiśnia, rajske jabłuszko), ściągające ku sobie gromady chciwych „wróbelków”.

W obecnej dobie, kiedy kostiumy z bibułki stały się z powodu względnej taniości bardzo aktualne — należy wykorzystać przebranie się za „karmelek”, niewiele wymagający zachodów. Z bibulek również da się skombinować „figurynka z saskiej porcelany”.

Naogół z kostyumów dla pań te są najefektow-

niejsze które nie wymagają długiej sukni i poważnych ruchów np. Kostyum Małgosi z „Fausta” nie zrobi na reducie wrażenia.

Dyabełek, chociaż bardzo pospolity — jest zawsze bardzo miłe widziany zwłaszcza jeżeli właścicielka kostyumu posiada cięty języczek i ładne nozki Pierrotty, kolombiny to już tradycyjne postacie na balach maskowych.

Z kostyumów stylowych ulubione są: empire biedermyer, rococo, przychem toalety rokokowe przystoju raczej kobietom wysokim i niezbyt szczupłym. Ze świata zwierzęcego zużytkowano dotychczas przeważnie owady; a więc różnobarwne motyle jętki muszki, świtezianki, natomiast rzadziej sięga się w dziedzinę ornitologii, chociaż dałoby się tam znaleźć wcale efektowne wzory.

Kostyum bebe zawsze robi miłe wrażenie na niedużej zgrabnej osobce.

Wielki sukces odnosią zwykle kostiumy charakterystyczne — pod warunkiem wszakże że noszące je osoby mają werwę i dowcip. Chłopak szwowski, kominiarczyk, dziewczynka z zapałkami itp. postacie znane z ulicy chybują rzadko efektu. Natomiast kostiumy symboliczne jak np. opinia publiczna, plotka, prasa itd. wymagają bardzo dokładnego obmyślenia szczegółów, jeżeli nie mają pozostać niezrozumiałą zagadką.

Najważniejszą rzeczą przy wyborze kostyumu — jest dostosowanie do wzrostu i tuszy. Małe, zreczne, ruchliwe stworzenie — przebrane za druciarczyka — wygląda doskonale, ale jakże nieosobliwie prezentować się będzie w podobnym kostymie osoba, która wywołuje porównanie z „tyką chmielową”. Tak samo mała, krepka kobietka śmiesznie wyglądałaby w kostymie np. Maryi Stuart.

O ile chodzi o panów — to dla nich wskazane są kostiumy albo historyczne (pod warunkiem by husarz pancerny nie przywoził na pamięć ekspedycyanta sklepowego a ułan nie zdradzał swej przynależności do biurka urzędniczego — i kostiumy humorystyczne. Najlepiej wszakże — stwierdzono to już nieraz — prezentuje się współczesny mężczyzna we fraku lub w smokingu.

J. M.

Chwila bieżąca.

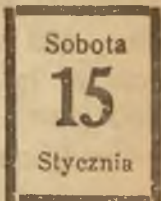
Kalendarzyk:

Św. Pawła pustelnika

Wschód słońca: 8:34.

Zachód słońca: 4:05.

Długość dnia: 8:05.

TEATR IM. JULIUSZA SŁOWACKIEGO

Sobota: „Teatr cudowności”, „Sluga dwóch panów”.

Niedziela popoł.: „Betleem polskie”.

Wieczór: „Teatr cudowności”, „Sluga dwóch panów”.

TEATR „BAGATELA”

Sobota: „Dwójka hultajska”.

Niedziela popoł.: „Powódz”.

Wieczór: „Dwójka hultajska”.

Poniedziałek: „Dwójka hultajska”.

TEATR POWSZECHNY

Sobota: „Intryga i miłość”.

Niedziela popoł.: „Chata za wsia”.

Wieczór: „Księżniczka czardasza”.

Poniedziałek: „Krakowiaczy i górale”.

OPERETKA W NOWOGIACH

Sobota: „Dziewczę z Holandyi”.

Niedziela popoł.: „Dziewczę z Holandyi”.

Wieczór: „Dziewczę z Holandyi”.

Poniedziałek: „Dziewczę z Holandyi”.

WYKŁADY W DOMU ARTYSTÓW (Plac św. Ducha)

w zarządzie Krakowskiego Związku Literatów.

Niedziela, J. Flach: „Taniec w teatrze a na sali balowej”.

KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH (RYNEK GŁÓWNY, LINIA A—B, L. 39).

Sobota, prof. dr J. Reiss: „Twórczość Schuberta” (z ilustr. muzycz.).

„Rosyanie sami zwolnią Rosyę”.

Prezes kongresu rosyjskiego Awksjentjew powiedział współpracownikowi „Petit Parisien” w Paryżu: Jestem najzupełniej przekonany, że w najkrótszym czasie nastąpi połączenie wszystkich rosyjskich ugrupowań na emigracji pod hasłem prowadzenia walki z bolszewikami. Prowadziliśmy ją i dotąd, lecz teraz przybierze ona formę zupełnie odmienną. Zaznaczam, że przed, kiedy ubiegaliśmy o pomoc zbrojną zagraniczną, zginął. Wybawić Rosyę od bolszewików powinniśmy i możemy tylko sami my, Rosyanie. (Polpress).

Anatol France — komunista.

„Humanite”, zbliżone do skrajnego skrzydła socjalistów, francuskich, donosi, że Anatol France wstąpił w szeregi zwolenników komunizmu moskiewskiego i w otwartym liście publicznie to oświadczył.

Zbrodnia przy ul. Floryańskiej.

(x) Dotychczasowe śledztwo prowadzone w kierunku wykrycia sprawców zbrodni dokonanych na Zahnach nie dało dotychczas żadnych rezultatów. Przesłuchano szereg osób, jednakowoż zeznania ich najzupełniej nie przyczyniły się do wyswietlenia sprawy.

OD WYDAWNICTWA.

Do P. T. Czytelników „Gońca Krakowskiego“!

Bardzo trudne warunki wydawnicze wytworzone wzrastającą z dnia na dzień drożyzną robocizny, materiałów drukarskich, papieru gazetowego, oraz podwyższeniem opłat pocztowych i kolejowych skłoniły w ubiegłym miesiącu wydawnictwa wszystkich pism lwowskich, warszawskich i krakowskich z wyjątkiem „Gońca Krakowskiego“, do podniesienia prenumeraty i ustalenia ceny pojedynczych egzemplarzy na 5 marek.

Pismo nasze nie licząc się z olbrzymiami wprost ofiarami i stratami materialnymi chciało Czytelnikom swoim zaoszczędzić tej podwyżki i pozostało przy dawnych cenach.

Niestety po pierwszym styczniu b. r. nastąpiła ponowna podwyżka cen robocizny (60 proc. plac drukarskich), materiałów jak n. p. papieru rotacyjnego (60 Mrkp. 1 kilo), wszystkich środków pomocniczych i t. d., tak, że dziś nie możemy się już oprzeć konieczności zrównania ceny „Gońca Krakowskiego“ z cenami wszystkich innych pism polskich.

Z dniem 15 t. j. z datą 17 stycznia 1921 r. kosztować więc będzie pojedynczy egzemplarz „Gońca Krakowskiego“

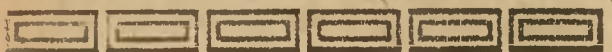
5 marek.

Prenumerata miesięczna w Krakowie wynosić będzie 120— marek, zamiejscowa 135— marek.

Wydawnictwo „Gońca Krakowskiego“ pragnąc mimo tak znacznego podwyższenia ceny uprzystępnąć prenumerowanie pisma nawet mniej zamożnym warstwom społeczeństwa, postanowiło — jak to czyniło dawniej — przyznać w pewnych wyjątkowych razach daleko idące ulgi w prenumeracie.

Wszelkie zatem instytucje humanitarne i społeczne, emeryci, urzędy pocztowe, duchowieństwo, funkcjonariusze straży skarbowej i żandarmerji, nauczycielstwo, niższe kategorie urzędników i sług państwowych, oraz podoficerowie i niższe stopnie oficerskie korzystają ze zniżki w wysokości 25 proc., o ile wpłacą należność bezpośrednio w biurze Administracji.

Administracja
„Gońca Krakowskiego“
Kraków
ul. Dunajewskiego 7.

Hołd Krakowa dla swych bohaterskich synów.

Za dusze poległych „dzieci krakowskich“.

(7) Nabożeństwo za poległych oficerów i żołnierzy 20 p. p. odbyło się wczoraj o godzinie 10 przedpołudniem w kościele OO. Dominikanów. Na środku kościoła wśród zieleni widniała trumna wzniesiona wysoko na katafalku. Przed trumną ustawiono w piramidzie karabiny. Warte honorową przy trumnie pełniło kilku żołnierzy z 20 p. p. Żalobną mszę odprawił O. Bruno Janiewski, Dominikanin, proboszcz VI. dywizji w. p. w asystencji duchowieństwa. W czasie nabożeństwa mieszany chór wojskowy i orkiestra 20 p. p. ziemi krakowskiej pod kierownictwem kapelmistrza Wysockiego wykonały szereg pieśni żałobnych.

Po nabożeństwie wygłosił kazanie O. Konstanty Żukiewicz.

„Dar wolności — mówił kaznodzieja — okupili powracający z bojów bohaterowie ziemi krakowskiej obficie przelaną krwią, ścieląc oczyszczoną ziemię tysiącami mogił. Duch męstwa, który ożywiał naszych sławnych przodków kierował, tymi dzielnymi synami ojczyzny, z których większość pochowana na wieczny sen na odległych rubieżach ojczystych ma za pomnik swoich czynów dzieło wywalczonej, przy ich pomocy wolności. Trudy, krew i życie niesione przez nich tak ofiarnie za ziemię i wiarę, dały już owoc stokratnej chwały, a najwyższym majestatem tego krwawego posiewu to obecne żniwo radości, zwycięstwo Polski w walkach z bolszewicką hydrą. Dlatego ta trumna ustawiona w kościele niech się nam wydaje według słów zwycięzcy z pod Cecory: „Jako szkarłat ze krwi, który wola: nie pfaczcie po mnie, bo szlachetnie jest umrzeć za ojczyznę.“ A te mogiły zalegające nasze kresy niech się staną kurhanami i kopcami granicznymi, któreby wskazywały dokąd sięga nasze państwo.“

Po kazaniu odśpiewało duchowieństwo egzekwie przy katafalku.

W nabożeństwie wzięli udział gen. Linde, Symon, Stiller i Piasecki, ppulk. Trześniowski, starosta Kowalikowski, prezydent miasta, oraz

Grożba strajku w elektrowni i gazowni.

(x) Już wczoraj donosiliśmy, że w prezydium miasta zostały ponownie podjęte rokowania z robotnikami elektrowni i gazowni krakowskiej, które, jak się początkowo zdawało, rokowały nadzieję pokojowego załatwienia sprawy strajku. Po przedyskutowaniu szeregu kwestyj ostatecznie pomyślnie załatwiono żądania robotników co do etatyżmu. Natomiast sprawa podwyżki pensji spotkała się z bardzo ostremi przeciwnościami, co do których zachodzi poważna obawa, czy dadzą się usunąć. W obec tego należy się dzisiaj spodziewać, jako w ostatni dzień, w którym pertraktacje z robotnikami miały być ukończone, strajku w obu wspomnianych zakładach miejskich.

REDUTA PRASY. Dzień a raczej noc i jutego będzie najuroczystszym hołdem jaki Krakowianie złożyą jednemu dziś u nas odzielnemu księciu: Księciu karnawału. Oto w salach teatru miejskiego odbędzie się staraniem Syndykatu dziennikarzy krakowskich Reduta Prasy. Komitet rozpoczął już swoje prace przygotowawcze i zajmuje się obecnie ułożeniem programu artystycznego. Dziś podajemy tylko pierwszą krótką wiadomość, która niewątpliwie wzbudzi najżywsze zainteresowanie w sferach wykwiutnego towarzyswa podwawelskiego grodu. W najbliższych dniach podamy bliższe szczegóły tej wielkiej karnawałowej uroczystości.

RUCH POCIĄGÓW KRAKÓW—OSWIECIM. Dyrekcja państwowych kolei w Krakowie komunikuje: Od soboty 15 stycznia podejmuje się między Krakowem a Oświęcimm codzienny bieg pociągu Nr. 28. Odstąpi z Krakowa godz. 19 min. 54 a od 16 stycznia podejmuje się codzienny bieg pociągu Nr. 27 między Oświęcimm a Krakowem. Przyjazd do Krakowa godz. 8 min. 40. Pociągi te będą w biegu między Lwowem i Oświęcimm.

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Dzisiaj premiera z klasycznych sztuk Cervantesa „Teatr cudowności“, w którym p. Orwid dyrektor, oraz p. Ordynska Chariza, Dobrzański Dobiesław i inni znajdą świetne pole dla popisu aktorskiego. W „Słudze dwóch panów“ Goldoniego role główne grają pp. Kłofska, Litwińska, Bystrzyński, Guttner, Miarczyński. Zwyczajem 18-go wieku komedję zakończy menuet wszystkich biorących w niej udział artystów. „Teatr cudowności“ i „Sługa dwóch panów“ powtórzone będą w poniedziałek 17 bm., wtorek 18, czwartek 20, i w sobotę 22. Jutro popołudniu „Belleem Rydla. W poniedziałek 17 bm. o godz. 3 popołudniu daje teatr im. J. Słowackiego przedstawienie dla uroczystości witanych przez Kraków żołnierzy 6 dywizji. Dane będzie „Belleem Polskie“.

TEATR „BAGATELA“. Dziś sobota 15 po raz 3-ci „Dwójka hultajska“ znakomita 3-aktowa farsa Nacey i Armanda. Jutro t. j. w niedzielę 16 bm. powtórzony będzie po raz 25 „Dobrze skrojony frak“, doskonała krótkowidła G. Dregolyego, zaś wieczorem po raz 12 „Magdalenki“ świetna krótkowidła satyryczna L. Lipschnetz. Bilety do nabycia przy kasie „Bagateli“.

delegacje instytucji społecznych młodzieży, zwłaszcza z Akademii handlowej i licznie zgromadzona publiczność. Nadto oficerowie i żołnierze 20 p. p. oraz załogi krakowskiej.

Powitanie wracających bohaterów.

(x) W dniu jutrzejszym historyczny rynek krakowski będzie widowścią podniosłej uroczystości. Przed frontem stanie kilkudziesięciu żołnierzy i oficerów, dzieci ziemi krakowskiej, którzy za bohaterstwo na polu walki z wrogiem, zagrażającym niepodległości ojczyzny odznaczeni będą tak drogą żołnierzowi polskiemu dekoracją: krzyżem wirtuti militari.

Aby dać wyraz, że mieszkańcy Krakowa całym sercem biorą w tej uroczystości udział, wypełnią oni niewątpliwie szczerze wspaniałą naszą rynek, a właściciele realności ubiorą wszyscy bez wyjątku swe domy flagami o barwach państwa i miasta, co w wysokim stopniu podniesie nastrój niezwykłej chwili wobec uczestników uroczystości, w których obok mieszkańców wezmą udział i cudzoziemcy, bawiący w Krakowie. Niechaj w rynku nie będzie domu nieudekorowanego na cześć polskiego, bohaterskiego żołnierza.

Do komitetu przyjęcia VI. dywizji wojsk polskich ziemi krakowskiej zgłosiły się cztery szkoły żeńskie z gotowością udekorowania kwiatami wszystkich żołnierzy, biorących w niedzielę udział w uroczystości. W celu przygotowania odpowiedniej ilości kwiatów pożądanym jest, aby uczennice tych zakładów, oraz innych szkół żeńskich przygotowały około 3000 kwiatów i zebrały się w niedzielę d. 16 około godz. 10 pod arkadami Sukiennic od strony ul. Szewskiej, pod przewodnictwem swych przełożonych.

Ze względu na brak miejsca w sali Y. M. C. A. przy ul. Zwierzynieckiej w godzinach przyjęcia żołnierzy w niedzielę popołudniu komitet uprasza, aby osoby, które otrzymały zaproszenia nie wprowadzały ze sobą rodzin, gdyż dla nich miejsca już nie będzie. Porządek przy wejściu utrzymać będzie straż wojskowa.

Z TEATRU POWSZECHNEGO. W najbliższy wtorek, dnia 13 bm. wchodzi na repertuar przemilla pełna szczeropolskiego sentymentu i humoru operetka J. Krzewińskiego, mianowicie „Major ulanów“, nie schodząca od paru miesięcy z repertuaru w Warszawie. Aktualne tło sztuki, wojna bolszewicka, jest obok ślicznej muzyki młodego kompozytora Trzebieńskiego, jednym z ważnych powodów niebywałego powodzenia tej operetki w Warszawie. Reżyserję prowadzi p. Kalinowski, batute dźierży kap. Barański, główne role kreują pp. Feldman-Sawicka, Korabianka, Retewicz-Ziemińska, Zeiska, Kalinowski, Minowicz Ostojka i inni. Barwne, prześliczne tańce ożywia tę polską operetkę dodając jej uroku jeszcze bardziej swojskiego, a ułożył ich cały szereg p. Koszutski. „Major ulanów“ grany będzie 3 razy z rzędu, we wtorek, środe i czwartek przyszłego tygodnia.

OPERETKA W „NOWOŚCIACH“. „Szalona hrabianka“ operetka W. Kollo wejdzie na repertuar teatru „Nowości“ w przyszłym tygodniu: jest to jedna z najweselszych operetek, pełna humoru i komicznych sytuacji. Muzyka obfituje w skoczne polki i melodyjne walczyki. Główną postacią hrabianki jest pensjonarka 13-letnia. Rolę ta kreuje p. Walewska. Udział biorą pp. Oiska, Czernekówna, Piłarski, Maryański, Solnicki, Ujhelj Soliński. Reżyserję prowadzi Latajner-Lawiński, dyrygent Walek-Walewski. Tańce układu Nellego. Atrakcyą będą występy Maryli Pawińskiej primaballeriny opery warszawskiej, która tańczyć będzie w tej operetce z baletmistrem „Nowości“ Z. Nellem.

KONCERT TELMANY'EGO odbędzie się w sobotę dnia 15 bm. w sali „Sokoła“. Koncert zapowiada się tłumnie. Akompaniament objął kapelmistrz Władysław Szczepański.

JOZEF SŁIWINSKI nasz świetny pianista wystąpi w Krakowie po odniesionych sukcesach w Paryżu i Londynie w niedzielę dnia 23 bm. w sali „Sokoła“. Bilety są już do nabycia u J. Rudnickiego Linia A—B.

KAROL HUBERT ROSTWOROWSKI znakomity autor „Miłosierdzia“, rozpoczyna w sobotę 22 bm. staraniem krakowskiego Związku literatów cykl prelekcji w Domu artystów (plac św. Ducha) na temat: „Wpływ wojny na psychikę człowieka“.

ZWIĄZEK AUTORÓW DRAMATYCZNYCH POLSKICH oddał obronę praw autorskich Agencji „Pannusalon“ pozostającej pod kierunkiem p. dyr. Ludwika Hallera. Wszystkie dyrekcje teatrów w sprawach wystawiania sztuk polskich autorów zechcą się zwracać do wyżej wymienionej agencji Hortensya 6, w Warszawie.

AKADEMICKI WIEC sprawozdawczy z działalności obywatelskiej ubiegłych wakacji odbędzie się w niedzielę 16 bm. o godz. 11 przedpoł. w sali Kopernika Coll. Nov.

DYREKCJA POCZT I TELEGRAFÓW okręgu krakowskiego ogłasza niniejszem konkurs na dostawę 10.000 sztuk słupów 6 7, 8, 9 metr. długości impregnowanych pod kontrola rządu systemem „Boucherie“ wityrolem miedzi lub chlorkiem cynku względnie sodonami fluorydów. W braku reflektantów na dostawę słupów impregnowanych przyjęto będą oferty na dostawę słupów surowych. Termin wnieszenia ofert do 31 stycznia 1921. Bliższych informacyj zasięgnąć można w Dyrekcji Poczty i tele-

grafów okręgu krakowskiego. Wydział budowy Kraków Wielopole 2.

SAMODRODY DLA PLEBISYTU GÓRNOŚLASKIEGO. W myśl odezwy Generalnego Komisarza plebiscytowego zwraca się Towarzystwo Obrony Kresów Zachodnich z uprzejmą prośbą do wszystkich właścicieli samochodów, aby raczyli je jak najprędzej, choć na krótki przeciąg czasu oddać na cele plebiscytowe do dyspozycji Towarzystwa w Krakowie ul. Retoryka 5.

SZŁADKI NA PLEBISYCYT GÓRNOŚLASKI. Na plebiscyt górnośląski złożyli w Towarzystwie Obrony Kresów Zach.; fabryka maszyn rolniczych „Odlaw” w Krakowie 70 tysięcy marek. Związek gospodarczy przemysłu olejowego w Krakowie 57.000 Mk.

KSIĄŻKA NA CZASIE. Ostatnio ukazała się praca mjr Ełżego omawiająca całokształt zaopatrzenia wojskowego, a to oficerów i szeregowych oraz ich rodzin zarówno z wojska polskiego jak i b. armii zaborczych. Książka przeznaczona dla władz oraz sfer zainteresowanych, omawia wyczerpująco i przystępnie zasilki dla rodzin, opiekę społeczną nad żołnierzami i jego rodziną, zaopatrzenie wdów i sierot, inwalidów, pobory emerytalne itp.

SIRASZNY WYPADEK WSKUTEK NIEOSTROŻNOŚCI. Onegdaj wieczorem koło godziny 9 Henryk Heller lat 30 kierownik restauracji i hotelu pod firmą Janos Heller ul. Lubicz 3 w obecności kilku znajomych i służby manipulował nieostrożnie koło brownina, chcąc pokazać obecnym jak należy obchodzić się z bronią. Podczas tego Browning wypadł i kula ugodziła obok stojącego Józefa Fruchtaendlera dzierżawcę hotelu. Zawezwane pogotowie opatrzyło Fruchtaendlera, który jednak w drodze do szpitala zmarł w karetce.

(x) **Z KRONIKI POLICYJNEJ.** Aresztowano Israhela Rippera lat 16 za kradzież wózka ręcznego wartości 2000 marek z podwórca domu l. G. przy ulicy Józefa na szkodę Mojżesza Buchheistera. Za kradzież kieszonkową na szkodę Elżbiety Epstein aresztowano Bolesława Sigmunta. Policja aresztowała Piotra Surme, który na szkodę Bolesława Dietricha skradł garderobę i bieliznę.

(x) **KRADZIEŻ SKÓR.** Aresztowano spedytora Alrahama Fasiłowskiego lat 50 i jego służącego Marcina Wolaka lat 51, którzy w porozumieniu skradli na stacji kolejowej w Bonarce z zamkniętego wagonu 42 skór bydlęcych wartości 40.000 marek, będących własnością garbarni w Ludwinowie. Skórę tę sprzedali handlarzowi Dawidowi Kirschnerowi w Podgórzu, którego również aresztowano.

(x) **FCHA KRADZIEŻY KOLEJOWYCH.** Wczoraj odstawiono do tutejszego sądu okręgowego 11 funkcjonariuszy straży kolejowej pod zarzutem znacznych kradzieży materii o czym przed kilku dniami donosiliśmy.

Uzieli... rozbiłczami zgromadzeń politycznych.

Berliński „Tag” podaje wiadomość o nader charakterystycznym wypadku, stanowiącym miarę rozwydrzenia politycznego w Niemczech.

W Bremie przyszło podczas zebrania niemieckiej partii liberalnej do osobliwych incydentów. Mianowicie przybyła zgraja dzieci, które hałasowaniem i krzykiem miały rozbić wiec. Ci mali, dobrze wyćwiczeni demonstranci, — byli to chłopcy i dziewczęta w wieku szkolnym — wszczęli przy mowie wstępnej pikielny hałas, krzyczeli, wyli i gwizdali, obalali krzesła i szklanki, tak, że mówca tylko z największym trudem mógł przemawiać. Kilku chłopców tu-pało, bębniło i wrzeszczało, jak waryaci. Gdy drugi mówca zabrał głos, zaczął cały chór dzieci śpiewać o wolności, równości i t. d., kilku małych drabów weszło przytem na stół i stamtąd hałasowało. Nikt nie odważył się wkroczyć, gdyż w tyle zajęta miejsce „rezerwa” w wystarczającej liczbie, gotowa do wszczęcia ogólnego „krachu”. Poseł do parlamentu niemieckiego, Gildemeister, zaczął przemawiać na zakończenie wiecu, przyczem wszędzie, we wszystkich kątach sali powstał huraganowy zgiełk. „Dziatki” wykrzykiwały i kwiczały z zadowolenia i hałasowały, aż ochrypli. Rozentuzjowani tą tresurą „młodych Niemców”, „starzy” wtórowali młodym. Oczywiście nie było można zakończyć zebrania, trzeba było je prędko zamknąć, gdy małe dziewczęta pokazywały mówcy język i cała mała banda zagrała na nosie.

„Dzień akuszerki” w pruskim sejmie.

Pruski sejm w czasie swego ostatniego posiedzenia przeżył sui generis sensację. Oto wszystkie trybuny, galerye, korytarze zapełniły się niewiastami w stroju pielęgniarek. Były to akuszerki, które przybyły masowo na posiedzenie na którym miano wnieść projekt ustawy o akuszerkach. Ażeby pomieścić je — ofiarowano usprzejmie wszystkie trybuny, nawet łoża, rezerwowane dla dyplomatów i miejsc, przeznaczone dla przedstawicieli prasy.

Ren bez wody!

ZAWIESZENIE ŚLUGI NA RZECZ.

Genewa, 14 stycznia.

(1.) rzujemy niewątpliwie w epoce jakichś nadzwyczajnych cudów przyrody. Oto na przestrzeni pomiędzy Bazyleą a Strasburgiem woda w Renie zmniejszyła się tak bardzo, że od dnia 18

listopada ubiegłego roku zastanowiono całą żeglugę. Na reńskich wodach rzeki wiele okrętów stoi bezczynnie, a lososje łowi się poprostu... reką! Podobne zjawisko zdarza się po raz pierwszy od stu dwudziestu lat.

Ruch giełdowy.

Kraków, 15 stycznia.

(4) Zniżka papierów przemysłowych i handlowych trwa na giełdzie krakowskiej w dalszym ciągu.

Z wyjątkiem trzech papierów: „Górki”, Trzebinia i Cintelowa, wszystkie inne papiery spadły przeciętnie od 100—300 punktów. Mimo to transakcje były bardzo liczne, w szczególności nabywano prawie masowo P. T. H., za które początkowo płacono 1800, w ciągu jednak trwania zebrania, systematycznie traciły na kursie.

Silniejszy ruch zaznaczył się również w akcyach bankowych. Powszechnie poszukiwane akcje banku spółek zarobkowych, które uzyskały kurs 4.500, z innych sprzedano Polski bank przemysłowy po 675, bank hipoteczny po 700—705, oraz bank małopolski po 700.

W papierach lokacyjnych zastój. Dokonano jedyna transakcje 4% list. zast. tow. kredyt. ziem. po 95.

**Waluty i dewizy silne
CEDULA KURSOWA GIEŁDY KRAKOWSKIEJ Z DNIA 15 STYCZNIA.**

Waluty i dewizy: Dolary Stanów Zjedn. gotówka 800, 850, czeki 800 850. Franki francuskie gotówka 50, 54, czeki —. Franki szwajcarskie gotówka —. Marki niemieckie gotówka 12, 13, czeki 12 50 13 50. Korony austriackie gotówka 110, 120, czeki 115 125. Korony czesko-słowackie gotówka 9, 10, czeki 9 50, 10 50. Lei rumuńskie gotówka 10 50, 11 50, czeki —. Liry włoskie gotówka 28, 30 czeki —.

Akcy Tow. handl. i przem. Polskie Tow. handl. („P. T. H.”) ofiar. 1550, żąd. 1750 transakc. 1800—1500. Handl. Spółka akc. „Impey” ofiar. 700, żąd. 800, transakc. 800—720. „Polski Glob” Tow. transportowo-handl. ofiar. 2550 żąd. 2750, transakc. 2750—2000. Żegluga Polska ofiar. 1300, żąd. 1500 transakc. 1500—1350. Zieleniowski ofiar. 9500, żąd. 10.000, transakc. 10.000—9900. Warsz. Ska. akc. Budowy Parowozów ofiar. 4800, żąd. 5100, transakc. 5100—4800. „Lemiesz” fabryki maszyn rolniczych ofiar. 6200, żąd. 6400. „Trzebinia” fabr. maszyn i narzędzi rolniczych ofiar. 5500, żąd. 5700, transakc. 5600—5625. „Autohotor” fabryka samochodów ofiar. 2600, żąd. 2700. „Górka” fabr. cementu ofiar. 8000, żąd. 8300, transakc. 8250. Gal. akc. Zakłady Gór. Siersza ofiar. 7300, żąd. 7600, transakc. 7500—7300. „Tepege” Tow. dla przedsięb. górniczych ofiar. 10.000, żąd. 10500, transakc. 10400—10300. Polska Nafta ofiar. 3900, żąd. 4200, transakc. 4175—3900. Elekrownia w Sierszy ofiar. 9500, żąd. 10500, transakc. 10.000. „Oikos” T. A. ofiar. 5000, żąd. 5200, transakc. 5150. „Pezet” Powszechnie zakłady budowl. ofiar. 1900, żąd. 2100, transakc. 2100—2000. Fabr. przetworów tłuszcz. w Trzebinii ofiar. 3200, żąd. 3700, transakc. 3750—3400. „Krahus” Zjedn. fabr. przetw. wyskoków ofiar. 4800, żąd. 5000. Fabryka porcelany w Cmielowie ofiar. 5700, żąd. 6000, transakc. 5950—5800.

Warszawa (PAT) Giełda. Obligacje m. Warszawy 6% z 1915-16 wart. kup. 3.70,8, żąd. 220, poszuk. 213, z 1917 za 100 marek wart.kup. 0.217, żąd. 103, posz. 90, 5% banku ziemskiego wart. kup. 1.287, żąd. 103, poszuk. 99. Listy zastawne 4 i pół % ziemskie wart. kup. 0.53,5, transakc. 210—250, żąd. 235, poszuk. 235. Listy zastawne 4% 0.47,5, 5% m. Warszawy wart. kup. 278, transakcje 315—320—315, żąd. 275, poszuk. 312, 4% m. Warszawy wart. kup. 2.50,3, transakc. 270, żąd. 275, poszuk. 265. 6% banku kred. hip. wart. kup. 0.19,5, żąd. 100, poszuk. 95.

Waluty: Dolary Stanów Zjednocz. gotówka 850, 750, czeki 850. 750 dolary kanadyjskie gotówka 680, 630, czeki —. Franki francuskie gotówka 54 75 51 75, czeki 54 75, 51 75. Franki belgijskie gotówka 57, 53, czeki 140, 127. Funt sterlingi gotówka 3350 3150, czeki 3350, 3150. Marki niemieckie gotówka 1290, czeki 1200, 1290. Korony austriackie gotówka 1200, 1200, czeki 122, 120. Korony czeskie gotówka 10 50, 9 60, czeki 10 50, 9 60. Korony szwedzkie gotówka 192, 178, czeki 192, 178. Korony duńskie gotówka 156, 143, czeki 156, 146. Korony norweskie gotówka 153, 143, czeki 153, 143. Lei gotówka 12 75, 11 75, czeki 12 75, 11 75. Liry gotówka 32 29, czeki 32 29. Marki fińskie gotówka 24 22, czeki 27, 25. Floreny holenderskie gotówka 294, 270, czeki 294, 270. Ruble carskie po 500 450, ruble dumskie po 1000 102—100, ruble dumskie małe 82 75—80—83.

Akcy warszawskie: Bank handl. w Warszawie 1—8 emisji 1650 Bank handl. w Warszawie 9 emisji 1525—1650—1625 Kredytowy warszawski 1—3 emisji 2625, Kredytowy warszawski 5 emisji 2300—2200—2300. Bank zachodni 1—2 emisji 1500. Bank za łódni 4 emisji 1475. Warsz. Tow. kopaln. węzła i zakł. hutnicz. 1—4 emisji 10000. Lipow. Rau Lewenstein 13600—15850, Rudzki 12400—12500. Starachowice 9100—9000—9050. Borkowski 1—5 emisji 2925—2875. Bracla Jabłowiec 2350, Lirley 2525—2575. Warsz. Tow. handl. i żegluga emisji 1—3 1575—1525.

Wiedeń (PAT) Giełda wiedeńska z dnia 14 stycznia: renta majowa 99, austriacka renta koronowa 98 50, renta lutowa 100, węgierska renta koronowa 245 losy tureckie 3770 priorvety kolej południowej 1985, angio bank 1174, Bankverein 1223, Bodencredit 2350, Autsr. zakład kred. 1444, Bank depozytowy 1020, Laenderbank 1680, Merkury 995, Unionbank 995 75, Bank obrotowy 824 Ziwnostenska 3550, kolej północna 23000, kolej lwowsko-czernowiecka 3000, kolej austriackie 5340, kolej południowa 3375 Alpijny 5930, Berg u. Hueten 13940, Krupp 2035, Poldi-Luette 4950, Pragerreisen 13980 Rima 4480 Skoda 3490 Zieleniowski 6650, Apollo 8500 Panto 34900, Galicyjskie Karpaty 19600, Galicya 29500, Schodnica 21000, Siersza 4350.

Zurych (PAT) Początkowe kursa dewiz: Berlin 5 35, Nowy Jork 64 50, Medyolan 22 30, Praga 7 60, Budapeszt 7 07, Zagrzeb 4 40, Bukareszt 8 50, Warszawa 0 75, Wiedeń 1 32 i pół, austriacka korona stempłowana 1.

Powrót jeńców i zakładników.

(PAT). Warszawa, 14 stycznia.

Na posiedzeniu komisji międzyministerialnej dla spraw jeńców, zakładników i uchodźców w dniu 13 b. m. delegat na konferencję pokojową w Rydze p. Edward Zaleski zreferował układ ten, który w najbliższych dniach ma być podpisany przez obie układające się w Rydze strony, a który w myśl artykułu VII preliminarzy pokojowych ma uregulować kwestye związane z powrotem zakładników, jeńców wojennych i cywilnych osób internowanych, uchodźców, wygnańców i emigrantów. Układ ten w najkrótszym czasie po podpisaniu będzie w celach informacyjnych pomieszczony w możliwie wyczerpującym streszczeniu w prasie. Obecnie można zaznaczyć, że przewiduje rozpoczęcie wymiany jeńców wojennych w ilości 1500 osób tygodniowo w 10 dni po podpisaniu, niezależnie od terminu utworzenia komisji mieszanej, oraz że z chwilą ukonstytuowania się tej ostatniej liczba repatryowanych z Rosji wzrośnie do 4 tysięcy osób tygodniowo, t. j. 1500 jeńców wojennych i 2500 osób cywilnych.

W związku ze zreferowanym układem omawiany był szereg zarządzeń, które mają być wydane przez oboje ministerstwa, które mają na celu planową i skoordynowaną ich działalność i zmierzają ku wprowadzeniu wspomnianego układu w życie. Przyjęto jednocześnie do wiadomości referat pani piosła Dziubińskiej, precyzujący współdziałanie w repatryacji instytucji i organizacji społecznych, które utworzyły pod prezydencją marszałka Sejmu komitet pomocy jeńcom (siedziba w gmachu Sejmu), a który przystąpił do prac przygotowawczych, których celem jest niesienie możliwie intensywnej pomocy wracającym z Rosji rodakom naszym zarówno w zakresie potrzeb materialnych jak i duchowych. W wyniku obrad należy oczekiwać, że skoordynowana akcja czynników rządowych i społecznych doprowadzi do rychłego i planowego zrealizowania układu o repatryacji.

Paszporty dla akademików.

Warszawa. (PAT). Ministerstwo spraw wojskowych komunikuje: W sprawie wydawania paszportów zagranicznych uczniom i akademikom celem ukończenia szkół za granicą, biuro prasowe ministerstwa spraw wojskowych komunikuje, że pozwolenie na wyjazd za granicę w takich wypadkach udzielać będą oboje Pow. Kom. Uzup. jedynie wyjątkowo na podstawie należycie umotywowanych podań, popartych rzeczowymi dowodami. Przy wydawaniu zezwoleń na wyjazd za granicę uważać należy za motywy godne uwzględnienia: stały pobyt rodziców za granicą, brak odpowiednich szkół w kraju, daleko już posunięte studia w szkole zagranicznej, posiadanie stypendyów rządowych lub instytucji naukowej, inne stypendya zagraniczne i t. p. W razie wątpliwości będą PKU przed wydaniem pozwoleń na wyjazd za granicę zasięgać opinii DOG względnie ministerstwa spraw wojskowych (sekcya poborów i uzupełnień).

Ważne P. T. Rolnicy!

Z powodu trudności przewozowych oraz braku wagonów **najwyższy czas zamawiać obecnie** pod zasiewy wiosenne i jesienne z braku innych nawozów, by takowa na czasie otrzymać. **KAINIT, SOLE POTASOWE** wysoko procentowe, GIPS nawozowy, bardzo skuteczny nawóz, nadający się pod wszystkie uprawy i do każdej gleby. Dostarcza tylko całowagonowe posiłki każdego gatunku

materyały budowlane:

wapno, cement, gips murarski i sztukaterski, dachówka asbestowa „ASBIT” i t. p., wszystko tylko w ładunkach całowagonowych

KONICZYNĘ CZERWONĄ, TYMOTKĘ I INNE NASIONA CZĘŚCIOWO z szybką dostawą poleca firma protokółowana

JAN BODUCH

Hurtowna sprzedaż oraz skład nasion i nawozów sztucznych, **Zywiec, Rynek 22**, obok Kościoła farn.

NICI „HARLAND”

1000-jardowe i 150-metrowe
tylko hurtownie
na składzie

M. Król i S. Rodakowski, Kraków, ul. Jagiellońska 9.

OSOBA INTELIŻENTNA w średnim wieku, znająca się na gospodarstwie domowym, umiejąca szyc, poszukuje odpowiedniej posady, najchętniej u starszego mężczyzny. Zgłoszenia pod „M. K.” do Adm. Gońca Krak. 3023

URZĘDNIK biurowy poszukuje popołudniowego zajęcia, zna język niemiecki. Zgłoszenia do Biura „Prasa” Kraków, Karmelicka 16, pod „Posada” 3035

MIESZKAŃCOWI wsi Pastroszyce gmina Wielkie Zagorze, Janowi Małupie, skradziono na stacji Olkusz, kartę worskową wydaną przez P. K. U. w Miechowie, którą się unięszajna. 2040

Urzędniczka

posiadająca swój opał poszukuje niewielkiego czysto umeblowanego pokoju. Pożądany fortepian. Łaskawe oferty p. A. Radziszewska, ul. św. Teresy 4. 3025

Baczność!

Sprzedam tanio nieużywany oryginalny szwedzki Szabnik (Backofen) na gaz, lub prymusy i czarny, welniany Sweterek. Kraków, Krupnicza 13, III p.

Obiady domowe

z 3-ch dań 25 Mk. Kraków, Gołębia 16, I. p.

Mazowego młodego pieska

proszę mi darować, bo mama nie chce mi kupić, ale dobry wikt dla pieska obiecała. Będę w uzależnieniu. Proszę pisać do Administracji „Gońca”, adresować „Smutny Staszek”.

SKRADZIONE w Dziedzicach karta zwolnienia i dokument podróży na nazwisko Gibek Szczepan, Rybna, pow. Kraków, unieważnia się. 3047

Skład maszyn do pisania i rachowania
Przyrządy i części składowe do tychże.

Kazimierz Blicharski

Floryańska 32

Energiczny doświadczony STOLARZ

posiadający średni kapitał, któryby chciał zaraz objąć na korzystnych warunkach do spółki z młodym zawodowcem w dzierżawę z meżnością kupna

stolarnię maszynową

w zachodniej Małopolsce, zechce bezzwłocznie podać swój adres, referencje i posiadany kapitał pod „Wspólnymi siłami”, poste restante, Kraków, za okazaniem 100-markówki L. 963057, 3046

Rutynowanego buchaltera bilansisty

samodzielnego z praktyką fabryczną

i kalkulantę biegłego w rachunkach

poszukuje natychmiast poważne przedsiębiorstwo przemysłowe w Krakowie. Zgłoszenia z odpisami świadectw, podaniem referencji i warunków pod „Rutynowany” do biura reklamy „Promień”, Kraków, plac WW. Świętych 8. 3039

Prof. Stanisław Bursa

właściciel i kierownik konc. Szkoły śpiewu (ul. Kapucyńska 3. III)

udziela lekcji śpiewu solowego, zespołowego i chóralnego.

Zgłoszenia przyjmuje codziennie od 3—4 pop.

Beczki żelazne, na benzynę

każdej ilości zakupu

Spółka Handlowo-Przem. „Eshape”

Kraków, ul. Piłsneka 4, tel. 3475. 2989

Tenorów

śpiewaków muzycznych, inteligentnych, rutynowanych chórzystów, poszukuję dla bezinteresownej a zaszczytnej pracy na chwałę polskiej pieśni. W pianie wycieczka za granicę. — Zgłoszenia do Administracji „Gońca” pod „Tenor”.

Król i szycie.

Z powodu podrożenia robót krawieckich każda praktyczna Pani może w krótkim czasie wyuczyć się kroju i szycia w szkole kroju „Józefina”, ul. Długa 11.

Kurs zacznie się 17-go stycznia 1921. 3020

OGŁOSZENIE.

Zarząd Okręgowy Lasów Państw. w Białowieży

zamierza sprzedać z lasów państwowych około 140.695 m³ drewna użytkowego i 99.825 mp. drewna opałowego w Nadleśnictwach: Kossowskim, Szereszewskim, Szczarskim, Brzeskim (powierzchni około 851 hektarów poszczególnymi zębami zgrupowanymi w 14 jednostkach sprzedażnych).

Pismienne oferty, według załączonego wzoru, na kupno powyższego drewna wnosić należy do Zarządu Okręgowego Lasów P. w Białowieży w zapieczętowanych kopertach, oznaczonych należytyym stemplem z napisem „Oferta na kupno drewna w Białowieży” Zarządzie Okręgowym Lasów Państwowych” w terminie do 12-ej godziny w południe 20 stycznia 1921 r.

Do oferty dołączyć należy referencje znanych w kraju firm lub instytucji handlowych dotyczące stosunków finansowych oferenta, jakoteż opinii jakiej zażywa w świecie handlowym.

Wraz z wniesieniem oferty należy okazać Zarządowi Okręgowemu Lasów Państwowych kwit na radjum stanowiące 5% od ogólnej sumy obliczonej według ilości drzewnej masy tej sprzedażnej jednostki, którą oferent chce kupić i zaofiarowanej ceny za 1 m³ i 1 mp³.

Cena winna być przyjęta za metr zbitęj masy użytkowego drewna dla każdego gatunku (sosny, świerku, brzozy, olchy itd.) i za metr przestrzenny opałowego drewna bez różnicy gatunków.

Wadium winno być złożone w gotówce lub w asygnacji Polskiej Pożyczki Państwowej.

Zarząd Okręgowy Lasów Państwowych zastrzega sobie prawo odrzucenia wszystkich bez wyjątku ofert, jakoteż prawo dowolnego wyboru pomiędzy ofertami bez względu na wysokość zaofiarowanej sumy kupna.

Bliższe warunki sprzedaży przelżyć można w godzinach biurowych w Ministerstwie Rolnictwa i Dóbr Państwowych w Warszawie Senatorska 15 i w Zarządzie Okręgowym Lasów Państwowych w Białowieży.

Wzór oferty.

..... dnia roku

DO

Zarządu Okręgowego lasów państwowych w Białowieży

Powołując się na ogłoszenie z Nr. zobowiązuję się kupić przeznaczone do sprzedaży drewno z jednostek sprzedażnych Nr. Nadleśnictwa Leśnictwa po następujących cenach, a mianowicie:

- A) Za 1 m³ (metr sześcienny) drewna użytkowego na piłu:
 - sosnowego po Mk. (słownie)
 - świerkowego po
 - brzozowego po
 - klonowego po
 - grabowego po
 - olchowego po
 - osikowego po
- B) Za 1 mp. (metr przestrzenny) drewna opałowego, szczykowego lub krągłakowdgo na piłu, bez różnicy gatunków drzewa po Mk. (słownie)

Na wypadek wyrobienia przezemnie drewna kopalnianego, papierowego (celulozowego) lub żerdziowego:

- C) Za 1 m³ (metr sześcienny) drewna kopalnianego na piłu sosnowego po Mk. (słownie)
- świerkowego po
- D) Za 1 mp. (metr przestrzenny) papierówki na piłu świerkowego po Mk. (słownie)

- E) Za 100 (sto) sztuk żerdziny bez różnicy gatunku drzewa na piłu od 13 do 14 cm. grubości po Mk. (słownie)
- od 10 do 12 cm. grubości po Mk. (słownie)
- od 7 do 9 cm.

Tytułem wadium (poręcznego) składam gotówką (lub w asygnacie Polskiej Pożyczki Państwowej, które należy dokładnie wyszczególnić) w kwocie

Nadto oświadczam, że ogłoszone warunki są mi do wiadomości znane.

Imię i nazwisko
Stos zamieszkanie
Moje zajęcie
Mój stały adres